2 Mafumu

Yehova Alanga Ahaziya

1 Atamwalira Ahabu, Mowabu anawukira Is-
raeli. 2 Ndipo Ahaziya anagwa kuchokera pa
khonde la chipinda chake chammwamba ku
Samariya, ndipo anavulala kwambiri. Choncho
iye anatuma amithenga nawawuza kuti, "Pitani
mukafunse kwa Baala-zebubu, mulungu wa ku
Ekroni, ngati ndichire matendawa."
3 Koma mngelo wa Yehova anawuza Eliya
wa ku Tisibe kuti, "Nyamuka, pita ukakumane
ndi amithenga a mfumu ya ku Samariya ndipo
ukawafunse kuti, 'Kodi popeza kulibe Mulungu
ku Israeli, n'chifukwa chake inu mukupita kuka-
funsa nzeru kwa Baala-zebubu, mulungu wa
ku Ekroni?' 4 Tsono Yehova akuti, 'Iweyo
sudzadzuka pa bedi wagonapo. Udzafa ndithu!' "
Ndipo Eliya ananyamuka.
5 Amithenga aja atabwerera kwa mfumu,
mfumuyo inawafunsa kuti, "Chifukwa chiyani
mwabwerera?"
6 Iwo anayankha kuti, "Munthu wina an-
abwera kudzakumana nafe, ndipo anatiwuza
kuti, bwererani kwa mfumu imene inakutumani
ndipo mukayiwuze kuti, 'Yehova akuti, kodi
popeza kulibe Mulungu ku Israeli, n'chifukwa
chake mukupita kukafunsa nzeru kwa Baala-
zebubu, mulungu wa ku Ekroni? Tsono
sudzadzuka pa bedi wagonapo. Udzafa ndithu!' "

7 Mfumu inafunsa amithengawo kuti, “Kodi
munthu amene anabwera kudzakumana nanuyo
ndi kukuwuzani zimenezi amaoneka bwanji?”
8 Iwo anayankha kuti, “Munthuyo anavala zo-
vala zaubweya ndi lamba wachikopa m’chiwuno
mwake.”

Mfumu inati, “Munthu ameneyo ndi Eliya wa
ku Tisibe.”
9 Pamenepo mfumu inatuma mtsogoleri wa
ankhondo ndi anthu ake makumi asanu kwa
Eliya. Mtsogoleriyo anapita kwa Eliya, amene
anali atakhala pamwamba pa phiri, ndipo anati,
“Munthu wa Mulungu, mfumu ikuti, ‘Tsikani!’ ”
10 Eliya anayankha mtsogoleriyo kuti, “Ngati
ndine munthu wa Mulungu, moto utsike ku-
chokera kumwamba, ukupsereze iwe pamodzi
ndi anthu makumi asanu akowo!” Pomwepo
moto unatsikadi kuchokera kumwamba ndipo
unapsereza mtsogoleriyo pamodzi ndi anthu
akewo.
11 Zitachitika izi, mfumu inatumanso mtso-
goleri wina pamodzi ndi asilikali ake makumi
asanu. Mtsogoleriyo anati kwa Eliya, “Munthu
wa Mulungu, zimene mfumu ikunena ndi izi,
‘Tsikani msangamsanga!’ ”
12 Eliya anayankha kuti, “Ngati ndine
munthu wa Mulungu, moto utsike kuchokera
kumwamba, ukupsereze iwe pamodzi ndi
anthu ako makumi asanuwo!” Pomwepo
moto unatsikadi kuchokera kumwamba ndipo
unapsereza mtsogoleriyo pamodzi ndi anthu
akewo.
13 Ndipo mfumu inatumanso mtsogoleri wa-
chitatu pamodzi ndi asilikali ake makumi asanu.

Mtsogoleri wachitatuyu anakwera pa phiripo ndi
kugwada pamaso pa Eliya. Iye anayankhula
mopemba kuti, "Munthu wa Mulungu, chonde
musandiwononge ineyo pamodzi ndi atumiki
makumi asanu anuwa! 14 Taonani, moto
unatsika kuchokera kumwamba ndi kupsereza
atsogoleri awiri pamodzi ndi anthu awo onse.
Koma tsopano musawononge moyo wanga!"

15 Mngelo wa Yehova anati kwa Eliya, "Pita
naye, usamuope." Choncho Eliya ananyamuka
natsika naye limodzi kupita kwa mfumu.

16 Eliya anawuza mfumu kuti, "Yehova akuti,
'Chifukwa chiyani munatumiza amithenga kwa
Baala-zebubu, mulungu wa ku Ekroni, kuka-
funsa ngati muti muchire? Kodi mu Is-
raeli mulibe Mulungu woti n'kukuyankhani
funso lanu? Choncho, popeza mwachita izi,
simudzadzuka pamene mwagonapo; mudzafa
ndithu.' " 17 Motero Ahaziya anafadi, monga
mwa mawu a Yehova amene Eliya anayankhula.

Tsono popeza Ahaziya analibe mwana,
Yoramu analowa ufumu m'malo mwake
m'chaka chachiwiri cha Yehoramu mwana
wa Yehosafati mfumu ya ku Yuda. 18 Ntchito
zina zonse zimene Ahaziya anachita, kodi
sizinalembedwe m'buku la mbiri ya mafumu a
ku Israeli?

2

Eliya Atengedwa Kupita Kumwamba

1 Yehova ali pafupi kutenga Eliya kupita
kumwamba mu kamvuluvulu, Eliya ndi Elisa
anali pa ulendo wopita ku Giligala. 2 Eliya

anawuza Elisa kuti, “Iwe khala pano pakuti Yehova wanditumа kuti ndipite ku Beteli.”

Koma Elisa anati, “Pali Yehova wamoyo ndiponso pali inu nomwe, ineyo sindidzakusiyani.” Motero awiriwo anapita ku Beteli.

3 Ana a aneneri a ku Beteli anabwera kwa
Elisa namufunsa kuti, “Kodi ukudziwa kuti lero
Yehova akuchotsera mbuye wako?”

Elisa anayankha kuti, “Inde ndikudziwa, koma musakambe zimenezi.”

4 Ndipo Eliya anati kwa Elisa, “Iwe khala
pano pakuti Yehova wanditumа kuti ndipite ku
Yeriko.”

Koma Elisa anayankha kuti, “Pali Yehova wamoyo ndiponso pali inu, ineyo sindidzakusiyani.” Motero awiriwo anapita ku Yeriko.

5 Ana a aneneri amene anali ku Yeriko anapita
kwa Elisa, namufunsa kuti, “Kodi ukudziwa kuti
lero Yehova akuchotsera mbuye wako?”

Elisa anayankha kuti, “Inde ndikudziwa, koma inu musakambe zimenezi.”

6 Ndipo Eliya anati kwa Elisa, “Iwe khala
pano pakuti Yehova wanditumа kuti ndipite ku
Yorodani.”

Elisa anayankha kuti, “Pali Yehova wamoyo ndiponso pali inu nomwe, ineyo sindidzakusiyani.” Motero awiriwo anapitirira ulendo wawo.

7 Anthu makumi asanu mwa ana a aneneri
anawatsatira nayima chapatali moyang’anana
nawo ndipo Eliya ndi Elisa anayima m’mphepete
mwa Yorodani. 8 Eliya anatenga chovala chake
nachipinda, napanda madzi ndi chovalacho.

Madziwo anagawikana, ena kwina ena kwina,
ndipo awiriwo anawoloka powuma.

9 Atawoloka, Eliya anati kwa Elisa,
“Ndifotokozere, ndikuchitire chiyani
ndisanachotsedwe pamaso pako?”

Elisa anayankha kuti, “Ndikupemphani kuti
mundipatse magawo awiri a mphamvu za mz-
imu wanu wa uneneri.”

10 Eliya anati, “Wapempha chinthu chapatali,
komabe ukandiona pamene ndikuchotsedwa pa-
maso pako, mphamvu wapemphayi idzakhala
yako, koma ukapanda kundiona sizidzachitika.”

11 Akuyenda ndi kumakambirana,
mwadzidzidzi galeta lamoto ndi akavalo amoto
anaonekera ndi kuwasiyanitsa awiriwo, ndipo
Eliya anapita kumwamba m’kamvuluvulu.
12 Elisa anaona zimenezi ndipo anafuwula kuti,
“Abambo anga! Abambo anga! Magaleta a
Israeli ndi anthu ake okwera pa akavalo!” Ndipo
Elisa sanamuonenso Eliyayo. Pamenepo Elisa
anagwira zovala zake nazing’amba pakati.

13 Iye anatola chovala cha Eliya chomwe chi-
nagwa nabwerera ndi kukayima m’mphepete
mwa Yorodani. 14 Ndipo Elisa anatenga chovala
chomwe chinagwa kuchokera kwa Eliya na-
panda nacho madzi. Iye anafunsa kuti, “Ali kuti
Mulungu wa Eliya?” Atapanda madzi, madziwo
anagawika pakati, ena kwina ena kwina, ndipo
iye anawoloka.

15 Ndipo ana a aneneri ochokera ku Yeriko
atamuona anati, “Mzimu wa Eliya wakhazikika
pa Elisa.” Ndipo anapita kukakumana naye
nagwada ndi kuweramitsa mitu yawo pansi

pamaso pake.
16 Ndipo anawuza Elisa kuti, “Ife atumiki anu tili ndi anthu amphamvu makumi asanu. Aloleni apite kuti akafunefune mbuye wanu. Mwina Mzimu wa Yehova wamutenga ndi kukamuponya ku phiri lina kapena ku chigwa china.”

Elisa anayankha kuti, “Ayi, musawatume.”

17 Koma anamukakamizabe mpaka Elisayo anachita manyazi moti sakanatha kukana. Choncho iye anati, “Atumizeni.” Ndipo anatumiza anthu makumi asanu amene anakafunafuna Eliya kwa masiku atatu koma sanamupeze.
18 Atabwerera kwa Elisa (chifukwa anali akanali ku Yeriko), iye anawawuza kuti, “Kodi sindinakuwuzeni kuti musapite?”

Kuchiritsidwa kwa Madzi

19 Anthu a mu mzindamo anati kwa Elisa, “Mbuye wathu, taonani mzinda uno uli pamalo pabwino, monga mukuoneramu, koma madzi ake ndi oyipa, nthaka yakenso ndi yosabereka.”

20 Iye anati, “Patseni mbale yatsopano ndipo muyikemo mchere.” Ndipo anabweretsa mbaleyo kwa iye.

21 Kenaka Elisa anapita ku kasupe wa madziwo, nathiramo mchere m’kasupemo nati, “Yehova akuti, ‘Ndachiritsa madzi awa. Madzi amenewa sadzabweretsanso imfa kapena kuchititsa kuti nthaka ikhale yosabereka.’ ”
22 Kotero madziwo ndi abwino mpaka lero, molingana ndi mawu amene Elisa anayankhula.

Kusekedwa kwa Elisa

23 Kuchokera kumeneko Elisa anapita ku Beteli. Ndipo pamene ankayenda mu msewu,

anyamata ena achichepere anatuluka mu mzindamo n'kumamuseka. Iwo ankanena kuti, "Choka iwe, wachidazi! Choka iwe wachi-
dazi" 24 Iye anatembenuka nawayang'ana ndipo anawatemberera m'dzina la Yehova. Nthawi yomweyo panatulukira zimbalangondo ziwiri kuchokera kuthengo, ndi kuphapo anyamata
42. 25 Ndipo iye anapita ku phiri la Karimeli. Pochoka kumeneko anabwerera ku Samariya.

3

Kuwukira kwa Mowabu

1 Yoramu mwana wa Ahabu anakhala mfumu ya Israeli ku Samariya m'chaka cha 18 cha Yehosafati mfumu ya ku Yuda ndipo anala-
mulira zaka khumi ndi ziwiri. 2 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova koma sizinafanane ndi zimene anachita abambo ndi amayi ake. Iye anachotsa fano la mwala la Baala limene
abambo ake anapanga. 3 Komabe anawumirira kuchita machimo a Yeroboamu mwana wa Nebati, amene anachimwitsa nawo Israeli ndipo sanafune kuwaleka.
4 Tsono Mesa, mfumu ya ku Mowabu ankaweta nkhosa, ndipo iye ankayenera kumapereka kwa mfumu ya ku Israeli chaka ndi chaka ana ankhosa onenepa okwanira 100,000 pamodzi ndi
ubweya wankhosa 100,000 zazimuna. 5 Koma atamwalira Ahabu, mfumu ya ku Mowabu in-
awukira mfumu ya ku Israeli. 6 Choncho nthawi imeneyi mfumu Yoramu inatuluka mu Samariya
ndi kukasonkhanitsa Aisraeli onse. 7 Yoramu
anatumizanso uthenga uwu kwa Yehosafati

mfumu ya ku Yuda: “Mfumu ya ku Mowabu yandiwukira. Kodi ungapite nane kukamenyana ndi Mowabu?”

Iye anayankha kuti, “Ine ndidzapita nawe. Iwe ndi ine ndife anthu amodzi, anthu anga ali ngati anthu ako, akavalo anga ali ngati akavalo ako.”

8 Yehosafati anafunsa kuti, “Kodi tidzera njira
iti popita ku nkhondoko?”

Yoramu anayankha kuti, “Tidzera ku Chipululu cha Edomu.”

9 Choncho mfumu ya ku Israeli inanyamuka pamodzi ndi mfumu ya ku Yuda ndi ya ku Edomu. Ndipo atayenda mozungulira m’chipululu kwa masiku asanu ndi awiri, asilikali analibe madzi woti amwe kapena kumwetsa nyama zawo zosenza katundu.

10 Mfumu inafuwula kuti, “N’chiyani chomwe
chikutichitikira! Kodi Yehova wasonkhanitsa mafumu atatu pamodzi kuti atipereke m’manja mwa Amowabu?”

11 Koma mfumu Yehosafati inafunsa kuti,
“Kodi kuno kulibe mneneri wa Yehova woti tingakafunse kwa Yehova kudzera mwa iyeyo?”

Mtsogoleri wa ankhondo wa mfumu ya ku Israeli anayankha kuti, “Alipo, Elisa mwana wa Safati. Iye anali mtumiki wa Eliya.”

12 Yehosafati anati, “Yehova amayankhula
kudzera mwa iye.” Choncho mfumu ya ku Israeli pamodzi ndi Yehosafati ndiponso mfumu ya ku Edomu anapita kwa Elisa.

13 Elisa ananena kwa mfumu ya ku Israeli kuti,
“Pali ubale wanji pakati pa inu ndi ine? Pitani kwa aneneri a abambo ndi amayi anu.”

Mfumu ya ku Israeli inayankha kuti, “Ayi, pakuti ndi Yehova amene anatisonkhanitsa ife mafumu atatu pamodzi kuti atipereke m’manja mwa Amowabu.”

14 Elisa anati, “Pali Yehova Wamphamvu-zonse amene ndimamutumikira, pakanapanda kuti ndimamuchitira ulemu Yehosafati mfumu ya ku Yuda, sindikanakulabadirani kapena kukuyang’anani n’komwe.
15 Koma tsopano ndiyitanireni munthu wodziwa kuyimba bwino zeze.”

Munthuyo akuyimba zeze, mphamvu ya Yehova inafika pa Elisa,
16 ndipo anati, “Yehova akuti, ‘Kumbani ngalande m’chigwa chonse.’
17 Pakuti Yehova akunena kuti, ‘Simudzaona mphepo kapena mvula, komabe chigwa ichi chopanda madzi chidzadzaza ndi madzi, ndipo inu mudzamwa pamodzi ndi ng’ombe zanu ndiponso nyama zanu zonse.’
18 Izi ndi zosavuta pamaso pa Yehova. Ndipo adzaperekanso Amowabu m’manja mwanu.
19 Mudzagonjetsa mizinda yawo yonse yotetezedwa ndiponso mizinda yawo ikuluikulu. Mudzagwetsa mtengo wabwino uliwonse, mudzatseka akasupe onse amadzi, ndiponso mudzawononga minda yawo yonse yachonde poponyamo miyala.”

20 Mmawa mwake, nthawi yopereka nsembe ili pafupi, anangoona madzi akutuluka kuchokera ku Edomu, ndipo malo onse anadzaza ndi madzi.

21 Tsono n’kuti Amowabu onse atamva kuti mafumu abwera kudzachita nawo nkhondo. Kotero, anayitana munthu aliyense, wamkulu ndi wamng’ono amene ankatha kugwira chida

chankhondo ndipo anakayima ku malire a
dziko lawo. 22 Amowabu atadzuka mmamawa,
dzuwa likuwala pa madziwo, anaona madziwo
akuoneka wofiira ngati magazi patsogolo pawo.
23 Ndipo iwo anati, “Taonani magazi! Ma-
fumu aja amenyana okhaokha ndipo aphana.
Amowabu, tsopano ndi nthawi yofunkha!”

24 Koma Amowabu atafika ku misasa ya
Israeli, Aisraeli ananyamuka ndi kumenyana
nawo mpaka anathawa. Ndipo Aisraeli analowa
m’dzikolo ndi kupha Amowabu. 25 Aisraeli
anagumula mizinda yawo ndipo munthu
aliyense anaponya mwala pa munda uliwonse
wachonde mpaka utadzaza ndi miyala. Iwo
anatseka akasupe onse amadzi ndiponso
anadula mtengo wabwino uliwonse. Mzinda wa
Kiri Hareseti wokha ndiye unatsala wotetezedwa
koma anthu oponya miyala anawuzungulira
nawuthiranso nkhondo.

26 Mfumu ya ku Mowabu itaona kuti nkhondo
ikumulaka, inatenga anthu 700 a malupanga
kuti athawe modutsa mfumu ya ku Edomu,
koma inalephera. 27 Choncho inatenga mwana
wake wamwamuna woyamba kubadwa, amene
akanalowa ufumu m’malo mwake, ndi kumu-
pereka nsembe pa khoma la mzinda. Zimenezi
zinachititsa kuti mkwiyo ndi ukali wa Amowabu
ukule kwambiri pa Aisraeli ndipo Aisraeliwo
anathawa nabwerera ku dziko la kwawo.

4

Mafuta a Mkazi Wamasiye

1 Mkazi wa mmodzi mwa ana a aneneri anafuwula kwa Elisa kuti, “Mtumiki wanu, mwamuna wanga wamwalira ndipo inu mukudziwa kuti ankaopa Yehova. Koma tsopano munthu amene mwamuna wanga anakongolako zinthu zake, akubwera kudzatenga ana anga awiri aamuna kuti akhale akapolo ake.”

2 Elisa anayankha mayiyo kuti, “Kodi ufuna ndikuchitire chiyani? Tandiwuza uli ndi chiyani m’nyumba mwako?”

Mayiyo anayankha kuti, “Mdzakazi wanu alibe kanthu kalikonse koma timafuta pang’ono chabe.”

3 Elisa anati, “Pita kabwereke mitsuko yonse yopanda kanthu kwa anzako. Usakabwereke
mitsuko yochepa. 4 Kenaka ukalowe m’nyumba
mwako ndi kudzitsekera iwe ndi ana ako. Mukakatero mukakhuthulire mafuta m’mitsuko yonseyo, ndipo mtsuko uliwonse ukadzaza muzikawuyika pambali.”

5 Mayi uja anachoka kwa Elisa nakadzitsekera ndi ana ake. Anthu anabweretsa mitsuko kwa
iye ndipo ankathiramo mafuta. 6 Mitsuko yonse
itadzaza, mayiyo anawuza mwana wake kuti, “Bweretsa mtsuko wina.”

Koma iye anayankha kuti, “Mitsuko yonse yatha.” Pamenepo mafuta analeka kutuluka.

7 Mayiyo anapita nakamuwuza munthu wa Mulungu amene anamuyankha kuti, “Pita, kagulitse mafutawo ndipo ukabweze ngongole ija. Ndalama zotsalazo zikakhale zako ndi ana ako.”

Elisa Aukitsa Mwana wa Mayi wa ku Sunemu

8 Tsiku lina Elisa anapita ku Sunemu.
Kumeneko kunkakhala mayi wina wachuma
amene anawumiriza Elisa kuti adye chakudya.
Choncho nthawi iliyonse imene Elisa amadutsa
kumeneko, ankayima ndi kudya. 9 Mayiyo
anawuza mwamuna wake kuti, "Taonani, ine
ndikudziwa kuti munthu amene amadutsa pano
nthawi zambiriyu ndi munthu woyera wa
Mulungu. 10 Tiyeni timumangire kachipinda
kakang'ono pa denga la nyumbayi ndi
kumuyikiramo bedi ndi tebulo, mpando ndi
nyale. Akabwera kuno azikhala m'menemo."
11 Tsiku lina pamene Elisa anafika ku Sunemu,
iye anakalowa m'chipinda chake chija nagona
m'menemo. 12 Iye anati kwa mtumiki wake
Gehazi, "Muyitane Msunemuyu." Ndipo anapita
kukamuyitana mayiyo, ndipo anabwera nay-
ima pamaso pa Elisa. 13 Elisa anati kwa Ge-
hazi, "Muwuze mayiyo kuti, 'Wavutika potichi-
tira zonsezi. Nanga tsopano ifeyo tikuchitire
chiyani? Kodi ukufuna kuti tikadziwitse mfumu
kapena mtsogoleri wa ankhondo zimene wati-
chitirazi?' "

Mayiyo anayankha kuti, "Ine ndimakhala
mwamtendere pakati pa abale anga."

14 Elisa anafunsanso Gehazi kuti, "Kodi tinga-
muchitire chiyani?"

Gehazi anati, "Ndithu, mayiyu alibe mwana
ndipo mwamuna wake ndi wokalamba."

15 Pamenepo Elisa anati, "Muyitane." Chon-
cho Gehazi anamuyitana, ndipo iye anabwera
nayima pa khomo. 16 Elisa anati kwa mayiyo,
"Nthawi ngati yomwe ino chaka chamawa,

udzakhala utanyamula mwana wamwamuna
m'manja mwako."

Mayiyo anatsutsa zimenezi nanena kuti, "Ayi
mbuye wanga. Inu munthu wa Mulungu, mu-
sanamize mdzakazi wanu!"

17 Koma mayi uja anakhala woyembekezera,
ndipo chaka chotsatiracho, nthawi ngati
yomweyo anabereka mwana wamwamuna
monga momwe Elisa anamuwuzira.

18 Mwana uja anakula, ndipo tsiku lina anapita
kwa abambo ake amene anali ndi anthu odula
tirigu. 19 Mwanayo anafuwula kwa abambo ake
kuti, "Mayo! Mutu wanga ine! Mayo! Mutu
wanga ine!"

Abambo akewo anawuza wantchito wake kuti,
"Munyamule ndi kukamupereka kwa amayi
ake." 20 Wantchito uja atamunyamula ndi kumu-
pereka kwa amayi ake. Mwanayo anakhala
pa miyendo ya amayi akeyo mpaka masana,
ndipo pambuyo pake anamwalira. 21 Mayiyo
ananyamula mwanayo nakamugoneka pa bedi
la munthu wa Mulungu uja. Kenaka anatseka
chitseko iye n'kuchokapo.

22 Iye anayitanitsa mwamuna wake namuwuza
kuti, "Tumizireni wantchito mmodzi ndi bulu
mmodzi kuti ndipite mofulumira kwa munthu
wa Mulungu n'kubwererako."

23 Mwamuna wakeyo anafunsa kuti, "Chi-
fukwa chiyani ukupita kwa iyeyo lero? Lero si
tsiku la Chikondwerero cha Mwezi Watsopano
kapena tsiku la Sabata."

Mayiyo anayankha kuti, "Zonse zili bwino."

24 Mayiyo anamangirira chishalo pa bulu
ndipo anawuza wantchito wake kuti, “Yen-
detsa bulu mofulumira. Usachepetse liwiro
pokhapokha nditakuwuza.” 25 Choncho ananya-
muka nakafika kwa munthu wa Mulungu uja ku
Phiri la Karimeli.

Munthu wa Mulungu ataona mayiyo patali,
anawuza mtumiki wake Gehazi kuti, “Taona!
Msunemu uyo! 26 Thamanga msanga ukaku-
mane naye ndipo ukamufunse kuti, ‘Kodi muli
bwino? Kodi mwamuna wanu ali bwino? Kodi
mwana wanu ali bwino?’ ”

Mayiyo anayankha kuti, “Zonse zili bwino.”

27 Atafika kwa munthu wa Mulunguyo pa
phiripo, mayiyo anagwira mapazi a Elisa. Gehazi
anabwera kuti amukankhe, koma munthu wa
Mulungu anati, “Musiye! Iyeyu ali pa mavuto
aakulu, koma Yehova wandibisira zimenezi
ndipo sanandiwuze chifukwa chake.”

28 Tsono mayiyo anati, “Mbuye wanga, kodi
ine ndinakupemphani mwana? Kodi sindi-
nakuwuzeni kuti musandinamize?”

29 Elisa anawuza Gehazi kuti, “Manga
lamba m’chiwuno mwako, tenga ndodo yanga
m’dzanja lako ndipo thamanga. Ngati ukumana
ndi munthu wina aliyense, usamupatse moni,
ndipo ngati wina akupatsa moni, usayankhe.
Ukagoneke ndodo yanga pa nkhope ya
mwanayo.”

30 Koma mayi wake wa mwana uja anati, “Pali
Yehova wamoyo ndiponso pali inu nomwe, ineyo
sindidzakusiyani.” Choncho Elisa ananyamuka
natsatira mayiyo.

31 Gehazi anatsogola nakagoneka ndodoyo pa nkhope ya mwanayo, koma sipanamveke mawu kapena kugwedezeka kuonetsa kuti ali moyo. Choncho Gehazi anabwerera kukakumana ndi Elisa ndipo anamuwuza kuti, "Mwanayo sanatsitsimuke."
32 Ndipo Elisa atafika ku nyumbako, taonani, mwanayo anali wakufa atamugoneka pa bedi
lake. 33 Elisa analowa m'nyumbamo natseka chitseko. Anali awiri okha m'chipindamo ndipo
iye anapemphera kwa Yehova. 34 Kenaka anakwera pa bedi ndi kumugonera mwanayo, pakamwa pake panakhudzana ndi pakamwa pa mwanayo, maso ake anakhudzana ndi maso a mwanayo, ndipo manja ake anakhudzana ndi manja a mwanayo. Pamene ankadzitambalitsa yekha pa mwanayo, thupi la mwanayo
linayamba kufunda. 35 Elisa anatembenuka nayenda uku ndi uku kamodzi m'chipindamo ndipo kenaka anakweranso pa bedi nagoneranso mwanayo. Mwanayo anayetsemula kasanu ndi kawiri ndipo anatsekula maso ake.
36 Elisa anayitana Gehazi ndipo anati, "Muyitane Msunemuyo." Ndipo anaterodi. Mayiyo atabwera, Elisa anati, "Tenga mwana wako."
37 Mayiyo analowa, nagwada pa mapazi a Elisa, naweramitsa mutu wake pansi. Kenaka ananyamula mwana wake natuluka.

Imfa mu M'phika

38 Elisa anabwerera ku Giligala ndipo ku dera limenelo kunali njala. Elisa akukumana ndi ana a aneneri, anati kwa mtumiki wake, "Ika

m'phika waukulu pa moto ndipo uwaphikire chakudya anthu awa."

39 Mmodzi mwa ana aneneriwo anapita
kuthengo kukafuna ndiwo ndipo anakapeza mpesa wakuthengo. Iye anathyolako zipatso zake nadzaza nsalu yake. Atabwerera, anazidula zipatsozo naziyika mu m'phika, ngakhale kuti
panalibe amene ankazidziwa. 40 Anawapakulira
anthu chakudyacho, koma atayamba kudya, anthuwo anafuwula kuti, "Inu munthu wa Mulungu muli imfa mu m'phikamu!" Ndipo sakanatha kudya chakudyacho.

41 Elisa anati, "Bweretsani ufa." Iye anathira
ufa mu m'phikamo ndipo anati, "Perekani chakudyachi kwa anthu kuti adye." Ndipo mu m'phikamo munalibenso zoopsa.

Kudyetsa Anthu 100

42 Munthu wina wochokera ku Baala-Salisa anabwera atamutengera munthu wa Mulungu malofu a barele makumi awiri opangidwa kuchokera ku zokolola zoyamba kucha, pamodzinso ndi ngala zatsopano za tirigu. Elisa anati kwa munthuyo, "Apatse anthu kuti adye."

43 Mtumiki wake anafunsa kuti, "Kodi
ndikachigawe motani chakudyachi kwa anthu 100?"

Koma Elisa anamuwuzanso kuti, "Apatse anthu adye. Pakuti izi ndi zimene Yehova akunena kuti, 'Iwo adzadya chakudyachi ndipo china
chidzatsalako.' " 44 Tsono iye anachipereka kwa
anthuwo ndipo anadya china n'kutsalako, molingana ndi mawu a Yehova.

5

Naamani Achiritsidwa Khate Lake

1 Tsono Naamani anali mtsogoleri wa gulu lankhondo a mfumu ya ku Aramu. Iye anali munthu wodalirika pamaso pa mbuye wake ndipo anali wokondedwa kwambiri, chifukwa kudzera mwa iye Yehova anapambanitsa Aaramu. Anali msilikali wolimba mtima, koma anali ndi khate.

2 Tsono magulu a Aaramu anapita ku nkhondo ndipo anakagwira ukapolo mtsikana wamng'ono wa ku Israeli, ndipo ankatumikira mkazi wa
Naamani. 3 Mtsikanayo anawuza mkazi wa Naamani kuti, "Mbuye wanga akanapita kukaonana ndi mneneri amene amakhala ku Samariya, akanachiritsidwa khate lawo."

4 Naamani anapita kwa mbuye wake kukamuwuza zomwe mtsikana wochokera ku Israeli
ananena. 5 Mfumu ya ku Aramu inayankha kuti, "Iwe uyenera kupita. Ine ndilembera kalata mfumu ya ku Israeli." Choncho Naamani ananyamuka kupita ku Samariya, atatenga ndalama za siliva 30,000, ndalama zagolide 6,000 ndiponso zovala khumi za pa chikondwerero.
6 Kalata imene anapita nayo kwa mfumu ya ku Israeli inali ndi mawu awa: "Taonani, ndikutumiza Naamani mtumiki wanga pamodzi ndi kalatayi kwa inu kuti mumuchiritse khate lake."

7 Mfumu ya ku Israeli itangowerenga kalatayo, inang'amba mkanjo wake ndipo inati, "Kodi ine ndine Mulungu? Kodi ndingathe kupha kapena kupereka moyo? Chifukwa chiyani munthu ameneyu wanditumizira munthu woti

ndimuchiritse khate lake? Taonani, iyeyu akungofuna kuti apeze chifukwa choyambanirana nane!”
8 Elisa munthu wa Mulungu atamva kuti mfumu ya ku Israeli yang’amba mkanjo wake, anatumiza uthenga uwu: “Chifukwa chiyani mwang’amba mkanjo wanu? Mutumizeni munthuyo kwa ine ndipo iyeyo adzadziwa kuti
muli mneneri mu Israeli.” 9 Choncho Naamani
anapita pamodzi ndi akavalo ake ndi magaleta
nakayima pa khomo la nyumba ya Elisa. 10 Elisa
anatumiza uthenga kwa iye woti, “Pita, kasambe kasanu ndi kawiri mu mtsinje wa Yorodani, thupi lako lidzachira ndi kukhalanso monga kale ndipo udzayeretsedwa.”

11 Koma Naamani anachoka mokwiya ndipo anati, “Ine ndimaganiza kuti munthuyu atuluka ndipo ayimirira nayitana dzina la Yehova Mulungu wake, nayendetsa dzanja lake pamwamba
pa nthendayi ndi kundichiritsa khate langa.
12 Kodi Abana ndi Faripara, mitsinje ya ku Damasiko, siyoposa mitsinje ina yonse ya ku Israeli? Kodi sindikanasamba m’mitsinje imeneyo ndi kuyeretsedwa?” Kotero anatembenuka nachoka ali wokwiya kwambiri.

13 Antchito ake anamuyandikira namufunsa kuti, “Abambo anga, mneneri akanakulamulani chinthu chachikulu, kodi inu simukanachita? Nanga n’zovuta motani zomwe mneneri wanena
kuti ‘Kasambeni ndipo mudzayeretsedwa!’ ”
14 Choncho Naamani anapita ku Yorodani nakadzimiza m’madzimo kasanu n’kawiri, monga momwe munthu wa Mulungu

anamuwuzira. Thupi lake linakhalanso monga kale ndipo linakhala losalala ngati la kamnyamata.

15 Pamenepo Naamani ndi atumiki ake onse anabwerera kwa munthu wa Mulungu uja. Naamani anayima pamaso pa Elisa ndipo anati, "Tsopano ndikudziwa kuti kulibe Mulungu wina pa dziko lonse lapansi koma mu Israeli mokha. Chonde, tsopano landirani mphatso ya mtumiki wanu."

16 Mneneri anayankha kuti, "Pali Yehova wamoyo, amene ine ndimamutumikira, sindidzalandira zimenezi." Ndipo ngakhale Naamani anamukakamiza, iye anakanabe.

17 Naamani anati, "Ngati inu simulandira, chonde lolani mtumiki wanu kuti atengeko dothi lokwanira kunyamula abulu awiri, popeza mtumiki wanu sadzaperekanso nsembe yopsereza ndi nsembe zina kwa mulungu wina koma
Yehova. 18 Koma Yehova andikhululukire
ine pa chinthu ichi: Pamene mbuye wanga alowa m'nyumba ya mapemphero ya Rimoni ine ndimapita naye ndipo ndimakagwada naye limodzi. Pamene ndikugwada m'nyumba ya mapemphero ya Rimoni, Yehova azikhululukira mtumiki wanu pa chinthu chimenechi."

19 Elisa anati, "Pita mu mtendere."

Choncho anachoka nayenda pang'ono.
20 Koma Gehazi, mtumiki wa Elisa munthu wa Mulungu, anaganiza mu mtima mwake kuti, "Taonani, mbuye wanga wamulekerera Naamani Mwaramuyu, posalandira zomwe anabweretsa. Pali Yehova wamoyo, ine

ndimuthamangira ndipo ndikatengako zinthu
kwa iye.”

21 Choncho Gehazi anamuthamangira Naamani uja. Naamani ataona Gehazi akumuthamangira, anatsika m'galeta lake ndi kukakumana naye. Iye anafunsa Gehazi kuti, “Kodi n'kwabwino?”

22 Gehazi anayankha kuti, “Inde n'kwabwino. Mbuye wanga wanditumа kuti ndidzakuwuzeni kuti, ‘Anyamata awiri mwa ana a aneneri angondipeza kumene kuchokera ku dziko la mapiri la Efereimu. Chonde apatseniko ndalama za siliva 3,000 ndi zovala ziwiri za pa phwando.’ ”

23 Naamani anati, “Kuli bwino utenge ndalama zasiliva 6,000.” Iye anakakamiza Gehazi kuti alandire, ndipo kenaka anamanga matumba awiri a ndalama zasiliva pamodzi ndi zovala zinayi za pa mphwando. Naamani anazipereka kwa antchito ake awiri ndipo anazinyamula
nayenda patsogolo pa Gehazi.
24 Gehazi atafika
ku phiri, anawalanda antchito aja zinthu zija nazibisa m'nyumbamo. Iye anawawuza anthu
aja kuti abwerere ndipo anapita.
25 Kenaka
analowa m'nyumbamo nakayima pamaso pa mbuye wake Elisa.

Elisa anafunsa kuti, “Kodi Gehazi unali kuti?”

Iye anayankha kuti, “Mtumiki wanu sanapite kwina kulikonse.”

26 Koma Elisa anati kwa Gehazi, “Kodi mzimu wanga sunali nawe pamene munthu uja anatsika m'galeta lake ndi kukumana nawe? Kodi ino ndi nthawi yolandira ndalama, kapena kulandira zovala, mitengo ya olivi, minda ya

mpesa, nkhosa, ng'ombe kapena antchito aa-
muna kapena antchito aakazi? 27 Khate la
Naamani lidzakumatirira iwe ndi zidzukulu zako
mpaka muyaya." Ndipo Gehazi anachoka pa-
maso pa Elisa ali ndi khate lotuwa ngati phulusa.

6

Nkhwangwa Iyandama pa madzi

1 Ana a aneneri anati kwa Elisa, "Taonani malo
amene timakhala ndi inu atichepera kwambiri.
2 Tiloleni tipite ku Yorodani kumene aliyense wa
ife akadule mtengo umodzi, kuti timange malo
woti tizikhalamo."

Ndipo Elisa anati, "Pitani."

3 Mmodzi wa iwo anati, "Chonde mulole kut-
sagana nawo atumiki anu."

Elisa anayankha kuti, "Ndipita nanu." 4 Ndipo
anapita nawo.

Anapita ku Yorodani nayamba kudula
mitengo. 5 Pamene wina ankadula mtengo,
nkhwangwa yake inaguluka nigwera m'madzi.
Iye anafuwula kuti, "Mayo! Mbuye wanga!
Popeza ndi yobwereka!"

6 Ndipo munthu wa Mulungu uja anafunsa,
"Yagwera pati?" Pamene anamuonetsa malowo,
Elisa anadula kamtengo nakaponya pamenepo,
ndipo nkhwangwayo inayandama. 7 Elisa anati,
"Itenge." Ndipo munthuyo anatambalitsa dzanja
lake nayitenga.

Elisa Achititsa Khungu Ankhondo a ku Aramu

8 Tsono mfumu ya ku Aramu inali pa nkhondo
ndi Israeli. Itakambirana ndi atsogoleri ake

ankhondo inati, “Ndidzamanga misasa yanga
pamalo akutiakuti.”

9 Munthu wa Mulungu anatumiza mawu
kwa mfumu ya ku Israeli kuti “Musamale po-
dutsa malo akuti, chifukwa Aaramu akupita
kumeneko.” 10 Choncho mfumu ya ku Israeli
inatuma anthu kumalo kumene munthu wa
Mulunguyo ananena. Nthawi ndi nthawi Elisa
ankachenjeza mfumu, kotero kuti ankakhala
tcheru ku malo amenewo.

11 Zimenezi zinakwiyitsa kwambiri mfumu ya
ku Aramu. Mfumuyo inayitanitsa atsogoleri
ake ankhondo ndipo inawafunsa kuti, “Kodi
simungandiwuze munthu amene pakati pathu
pano ali mbali ya mfumu ya ku Israeli?”

12 Mmodzi mwa atsogoleri a ankhondowo
anati, “Palibe ndi mmodzi yemwe pakati pathu,
inu mbuye wanga, koma Elisa mneneri amene
ali ku Israeli amawuza mfumu ya ku Israeli
mawu enieni amene inu mumayankhula ku
chipinda kwanu.”

13 Choncho mfumu inalamula kuti, “Pitani,
kafufuzeni kumene akukhala kuti ine nditume
anthu kukamugwira.” Anthuwo anabweretsa
mawu oti, “Taonani, Elisa ali ku Dotani.”
14 Ndipo mfumu inatumizako magaleta ndi
akavalo ndiponso gulu lankhondo lamphamvu.
Anapita usiku nakawuzungulira mzindawo.

15 Mtumiki wa munthu wa Mulungu atadzuka
mmamawa ndi kutuluka panja, gulu la
ankhondo pamodzi ndi akavalo ndi magaleta
anali atazungulira mzindawo. Mtumikiyo

anafunsa kuti, "Kalanga mbuye wanga, tidzachita chiyani?"

16 Mneneri anamuyankha kuti, "Usachite mantha. Amene ali mbali yathu ndi ambiri kupambana amene ali mbali yawo."

17 Ndipo Elisa anapemphera kuti, "Inu Yehova tsekulani maso ake kuti aone." Pamenepo Yehova anatsekula maso a mtumikiyo, ndipo anayang'ana naona kuti phiri lonse linali lodzaza ndi akavalo ndi magaleta a moto atazungulira Elisa.

18 Pamene adaniwo ankabwera kudzalimbana naye, Elisa anapemphera kwa Yehova kuti, "Achititseni khungu anthu awa." Kotero Yehova anawachititsa khungu monga anapemphera Elisa.

19 Elisa anawawuza ankhondowo kuti, "Njira si imeneyi ndipo mzinda sumenewunso. Tsateni, ndipo ndidzakutengerani kwa munthu amene mukumufunayo." Ndipo anawatengera ku Samariya.

20 Atalowa mu mzinda wa Samariya, Elisa anati, "Yehova tsekulani maso a anthu awa kuti aone." Choncho Yehova anatsekula maso awo ndipo anangoona kuti ali m'kati mwenimweni mwa Samariya.

21 Mfumu ya ku Israeli itawaona, inafunsa Elisa kuti, "Abambo anga, kodi ndiwaphe? Kodi ndiwaphe?"

22 Elisa anayankha kuti, "Musawaphe. Kodi mungaphe anthu amene munawagwira pogwiritsa ntchito lupanga ndi uta? Apatseni

chakudya ndi madzi kuti adye ndi kumwa ke-
naka apite kwa mbuye wawo.” 23 Choncho
anawakonzera mphwando lalikulu, ndipo atat-
siriza kudya ndi kumwa, anawatumiza kwawo
ndipo anabwerera kwa mbuye wawo. Kotero
magulu a ankhondo a ku Aramu analeka kuthira
nkhondo dziko la Israeli.

Njala mu Mzinda wa Samariya

24 Patapita nthawi, Beni-Hadadi mfumu ya
Aramu anasonkhanitsa gulu lake lonse la
ankhondo, napita kukazungulira mzinda wa
Samariya. 25 Mu mzinda wa Samariya munali
njala yoopsa. Ndipo taonani, Aaramu anazun-
gulira mzindawu kwa nthawi yayitali kotero kuti
mutu wa bulu ankawugulitsa ndalama za siliva
80, ndipo magalamu 200 a zitosi za nkhunda
ankawagulitsa pa mtengo wa masekeli asanu.

26 Pamene mfumu inkayenda pa khoma la
mzindawo, mayi wina anafuwulira mfumuyo
kuti, “Thandizeni mbuye wanga mfumu!”

27 Mfumu inayankha kuti, “Ngati Yehova
sakuthandiza iwe, ine thandizo lako ndin-
galipeze kuti? Kuchokera ku malo opunthira
tirigu kodi? Kuchokera kumalo opsinyira mph-
esa kodi?” 28 Pamenepo mfumuyo inafunsa
mayiyo kuti, “Kodi chakuvuta n’chiyani?”

Iye anayankha kuti, “Mayi uyu anandiwuza
kuti, ‘Bweretsa mwana wako kuti timudye
lero, ndipo mawa tidzadya mwana wangayu.’

29 Choncho tinaphika mwana wanga ndi kumudya. Tsiku lotsatira lakelo ine ndinati, 'Bweretsa mwana wako kuti timudye,' koma iye anabisa mwana wakeyo."

30 Mfumu itamva mawu a mayiyo, inang'amba mkanjo wake. Pamene inkayenda pa khoma, anthu anayang'ana, ndipo anaona zovala zam'kati,
pakuti anavala chiguduli. 31 Mfumuyo inati,
"Mulungu andilange, andilange kwambiri ndikapanda kudula mutu wa Elisa mwana wa Safati lero!"

32 Tsono Elisa n'kuti atakhala m'nyumba mwake, ndipo akuluakulu anali naye limodzi. Mfumu inatuma munthu wina kuti imutsogolere, koma asanafike, Elisa anawuza akuluakuluwo kuti, "Kodi simukuona momwe wopha munthu uja watumizira munthu wina kuti adzadule mutu wanga? Taonani mthengayo akafika, mutseke chitseko ndipo muchigwiritsitse kuti asalowe. Kodi ndikumvawo pambuyo pake si mgugu wa mbuye wake?"

33 Elisa akuyankhulabe ndi anthuwo, taonani, wamthengayo anafika kwa iye. Ndipo mfumu inati, "Mavuto amenewa ndi ochokera kwa Yehova. Kodi n'chifukwa chiyani ine ndiyenera kudikira thandizo lochokera kwa Yehova?"

7

1 Ndipo Elisa anati, "Mverani mawu a Yehova. Yehova akuti, 'Mawa nthawi ngati yomwe ino, makilogalamu atatu a ufa adzawagulitsa pa

mtengo wa ndalama imodzi yasiliva, ndipo makilogalamu asanu ndi limodzi a barele adzawagulitsa pa mtengo wa ndalama imodzi yasiliva ku chipata cha Samariya.' "

2 Mtsogoleri amene mfumu inkamudalira anati kwa munthu wa Mulungu, "Taona, ngakhale Yehova atatsekula zipata zakumwamba, kodi zimenezi zingachitikedi?"

Elisa anamuyankha kuti, "Taona, iweyo udzaziona zimenezi ndi maso ako, koma sudzadyako kanthu."

Akhate Anayi Awulula za Kuthawa kwa Aaramu

3 Tsono pa chipata cholowera mu mzinda wa
Samariya pankakhala anthu anayi akhate. Iwo
anayankhulana kuti, "Chifukwa chiyani tikun-
gokhala pano kudikira kufa? 4 Ngati tinganene
kuti, 'Tidzalowa mu mzinda,' njala ili mu mzindamo ndipo tidzafa. Ndipo ngati tikhalebe pano, tidzafa ndithu. Choncho tiyeni tipite ku msasa wa Aaramu ndi kukadzipereka. Ngati sakatipha, tidzakhala ndi moyo, ngati akatipha, basi tikafa."

5 Iwo ananyamuka ndi kachisisira kupita ku
msasa wa Aaramu. Atafika m'malire a msasa,
taonani, sanapeze munthu ndi mmodzi yemwe,
6 pakuti Ambuye anali atamveketsa phokoso
la magaleta ndi akavalo ndiponso mdidi wa
gulu lalikulu la ankhondo, kotero anayamba
kuwuzana kuti, "Taonani, mfumu ya ku Israeli
yalemba ganyu mafumu a Ahiti ndi a Aigupto
kuti adzatithire nkhondo!" 7 Choncho ananya-
muka nathawa ndi kachisisira ndipo anasiya

matenti, akavalo ndi abulu awo. Iwo anasiya msasa wawo momwe unalili nathawa kupulumutsa miyoyo yawo.

8 Anthu akhate aja atafika m'malire mwa msasa analowa m'tenti imodzi. Anadya ndi kumwa, natenga siliva, golide ndi zovala ndipo anachoka kupita kukazibisa. Atabwerera anakalowa m'tenti ina ndipo anatenga zinthu m'menemo nakazibisanso.
9 Kenaka akhate aja anawuzana kuti, "Ife sitikuchita bwino. Lero ndi tsiku la uthenga wabwino ndipo tikungokhala chete. Tikadikira mpaka kucha, tidzalangidwa. Tiyeni msanga tikafotokoze zimenezi ku nyumba yaufumu."

10 Choncho anapita nakayitana alonda a pa chipata cha mzinda ndi kufotokoza kuti, "Ife tinapita ku msasa wa Aaramu ndipo sitinapezeko munthu, kapena phokoso la wina aliyense koma tinangopeza akavalo okha pamodzi ndi abulu ali chimangire."
11 Alonda a pa chipata aja analengeza uthengawu kwa okhala m'nyumba yaufumu.

12 Mfumu inadzuka usiku ndipo inawuza atsogoleri ake a ankhondo kuti, "Ndikukuwuzani zimene Aaramu atichitira ife. Akudziwa kuti tikufa ndi njala; kotero achoka mu msasa wawo kukabisala kuthengo ndi kuti, 'Iwowa atuluka ndithu, ndipo ife tidzawagwira amoyo ndi kulowa mu mzindamo.' "
13 Mmodzi mwa atsogoleri ake ankhondo anayankha kuti, "Chonde uzani anthu ena atenge akavalo asanu amene atsala mu mzinda

muno. Taonani, zomwe zingawachitikire zidzakhala zofanana ndi zomwe zingachitikire ena onse amene atsala. Inde iwo adzangokhala ngati Aisraeli ena onse amene awonongeka kale. Choncho tiyeni tiwatume akafufuze zomwe zachitika.”

14 Choncho anasankha magaleta awiri pamodzi ndi akavalo ake, ndipo mfumu inawatuma kuti alondole gulu lankhondo la Aaramu. Mfumuyo inalamula oyendetsa akavalowo kuti, “Pitani kaoneni.” 15 Anthuwa
anawalondola mpaka ku Yorodani, ndipo taonani, m’njira monse munali zovala zokhazokha ndi zinthu zimene Aaramu ankazitaya pamene ankathawa mofulumira. Ndipo amithengawo anabwerera ndi kudzafotokozera mfumu. 16 Tsono anthu a
mu Samariya anatuluka nakafunkha ku msasa wa Aaramu. Kotero kuti makilogalamu atatu a ufa ankawagulitsa pa mtengo wa ndalama imodzi yasiliva, ndipo makilogalamu asanu ndi limodzi a barele ankawagulitsanso pa mtengo wa ndalama imodzi yasiliva, monga momwe ananenera Yehova.

17 Tsono mfumu inayika mtsogoleri amene ankamudalira uja kuti akhale woyang’anira pa chipata ndipo anthu anamupondaponda ku chipata kuja, ndipo anafa, monga momwe Elisa munthu wa Mulungu ananenera mfumu itapita ku nyumba yake. 18 Zinachitika molingana
ndi zomwe ananena munthu wa Mulungu zija kuti “Mawa nthawi ngati yomwe ino, makilogalamu atatu a ufa adzawagulitsa pa mtengo wa

ndalama imodzi yasiliva ndipo makilogalamu
asanu ndi limodzi a barele adzawagulitsa pa
mtengo wa ndalama imodzi yasiliva ku chipata
cha Samariya.”
19 Mtsogoleriyu ananena kwa munthu wa Mu-
lungu kuti, “Taona, ngakhale Yehova atatsekula
zipata zakumwamba, kodi zimenezi zingachi-
tikedi?” Munthu wa Mulungu anamuyankha
kuti, “Iwe udzaziona zimenezi ndi maso ako,
koma sudzadyako kanthu.” 20 Ndipo izi ndi
zomwe zinamuchitikiradi mtsogoleriyu, pakuti
anthu anamupondaponda pa chipata ndipo
anafa.

8

Mayi wa ku Sunemu Atenganso Munda wake

1 Ndipo Elisa anawuza mayi amene anamuuk-
itsira mwana wake kuti, “Choka kuno pamodzi
ndi banja lako ndipo ukakhale kulikonse uku-
funa, chifukwa Yehova akubweretsa njala ya
zaka zisanu ndi ziwiri m’dziko muno.” 2 Mayiyo
ananyamuka nachita zimene munthu wa Mu-
lungu ananena. Iye pamodzi ndi banja lake
anachoka nakakhala ku dziko la Afilisti zaka
zisanu ndi ziwiri.
3 Zitatha zaka zisanu ndi ziwirizo anabwera
kuchokera ku dziko la Afilisti ndipo anapita
kwa mfumu kukafunsa za nyumba yake ndi
munda wake. 4 Ndipo mfumu inkayankhula
ndi Gehazi, mtumiki wa munthu wa Mulungu
kuti, “Tandiwuza zinthu zikuluzikulu zimene
Elisa wachita.” 5 Pamene Gehazi ankayiwuza
mfumuyo momwe Elisa anaukitsira anthu akufa,

mayi amene mwana wake Elisa anamuukitsa kwa akufayo analowa kudzafunsa mfumu za nyumba yake ndi munda wake.

Gehazi anati, “Mbuye wanga mfumu, mayi wake ndi uyu ndipo mwana wakeyo ndi uyu
amene Elisa anamuukitsa kwa akufa.” 6 Mfumu
inafunsa mayiyo za nkhaniyi ndipo iye anayifotokozera mfumuyo.

Ndipo mfumu inasankha munthu woti ayendetse nkhani yake ndipo inati, “Mubwezereni zonse zimene zinali zake, kuphatikizapo phindu lonse lochokera m'munda wake, kuyambira tsiku limene anachoka mpaka tsopano lino.”

Hazaeli Apha Beni-Hadadi

7 Elisa anapita ku Damasiko, ndipo Beni-Hadadi mfumu ya ku Aramu ankadwala. Mfumuyo itawuzidwa kuti, “Munthu wa Mulungu
wabwera kuno kuchokera kutali,” 8 inawuza
Hazaeli kuti, “Tenga mphatso ndipo pita ukakumane ndi munthu wa Mulungu. Ukandifunsire kwa Yehova kudzera mwa iye kuti, ‘Kodi ndidzachira matenda angawa?’ ”

9 Choncho Hazaeli anapita kukakumana ndi
Elisa, atasenzetsa ngamira 40 mphatso za zinthu zosiyanasiyana zabwino kwambiri za ku Damasiko. Iye analowa m'nyumba ya Elisa ndi kuyima pamaso pake, ndipo anati, “Mwana wanu Beni-Hadadi wanditumа kuti ndidzakufunseni kuti, ‘Kodi ndidzachira matenda angawa?’ ”

10 Elisa anayankha kuti, “Pita ndipo uka-
muwuze kuti, ‘Udzachira ndithu,’ koma Yehova

wandionetsa kuti adzafabe.” 11 Elisa ana-
muyang’ana kwambiri Hazaeli mpaka anachita manyazi. Pamenepo munthu wa Mulungu anayamba kulira.
12 Hazaeli anafunsa kuti, “Mbuye wanga mukulira chifukwa chiyani?”

Elisa anayankha kuti, “Chifukwa ndikudziwa choyipa chimene udzachitira Aisraeli. Udzatentha mizinda yawo ya chitetezo, udzapha anyamata awo ndi lupanga, udzaphwanyitsa pansi makanda awo ndiponso udzatumbula mimba za akazi awo oyembekezera.”
13 Ndipo Hazaeli anati, “Kodi kapolo wanune, amene ndine wonyozeka ngati galu, ndingathe bwanji kuchita chinthu chachikulu chotere?”

Elisa anayankha kuti, “Yehova wandionetsa kuti iwe udzakhala mfumu ya ku Aramu.”
14 Choncho Hazaeli anasiyana ndi Elisa ndi
kubwerera kwa mbuye wake. Beni-Hadadi
atafunsa kuti, “Elisa wakuwuza chiyani?” Haz-
aeli anayankha kuti, “Elisa wandiwuza kuti
inu mudzachira ndithu.” 15 Koma mmawa
mwake Hazaeli anatenga nsalu yokhuthala ndi kuyiviyika m’madzi ndipo anaphimba nayo nkhope ya mfumu, kotero mfumuyo inafa. Hazaeli analowa ufumu m’malo mwake.

Yehoramu Mfumu ya ku Yuda

16 Chaka chachisanu cha ufumu wa Yoramu
mwana wa Ahabu mfumu ya ku Israeli,
Yehosafati ali mfumu ya ku Yuda, Yehoramu
mwana wake anakhala mfumu ya Ayuda.
17 Yehoramu analowa ufumu ali ndi zaka 32,
ndipo analamulira mu Yerusalemu zaka zisanu

ndi zitatu. 18 Iye anatsatira khalidwe la mafumu
a ku Israeli, monga mmene linachitira banja
la Ahabu, popeza iye anakwatira mwana wa
Ahabu. Yehoramu anachita zoyipa pamaso pa
Yehova. 19 Komabe, chifukwa cha mtumiki
wake Davide, Yehova sanafune kuwononga Yuda
popeza Yehova analonjeza Davide kuti adzamu-
patsa nyale pamodzi ndi zidzukulu zake mpaka
muyaya.

20 Pa nthawi ya Yehoramu, Edomu anawukira
ulamuliro wa Yuda ndipo anadzisankhira
mfumu. 21 Choncho Yehoramu anapita ku
Zairi pamodzi ndi magaleta ake onse. Ndipo
iye anakantha Aedomu amene anamuzungulira
pamodzi ndi oyendetsa magaleta ake usiku.
Koma ankhondo ake anathawa napita ku misasa
yawo. 22 Mpaka lero lino Edomu ndi wowukira
Yuda. Nthawi yomweyo mzinda wa Libina
unawukiranso.

23 Ndipo ntchito zina za Yehoramu ndi zonse
zomwe anachita, kodi sizinalembedwe m'buku
la mbiri ya mafumu a Yuda? 24 Choncho Yeho-
ramu anamwalira ndipo anayikidwa m'manda
pamodzi ndi makolo ake mu Mzinda wa Davide.
Ndipo Ahaziya mwana wake analowa ufumu
m'malo mwake.

Ahaziya Mfumu ya ku Yuda

25 M'chaka cha khumi ndi chiwiri cha
Yoramu mwana wa Ahabu mfumu ya Israeli,
Ahaziya mwana wa Yehoramu mfumu ya Yuda
anayamba kulamulira. 26 Ahaziya anali ndi zaka
22 pamene anakhala mfumu ndipo analamulira
mu Yerusalemu chaka chimodzi. Amayi ake

anali Ataliya, chidzukulu cha Omiri mfumu ya
Israeli. 27 Iye anatsatira makhalidwe a banja la
Ahabu ndipo anachita zoyipa pamaso pa Yehova,
monga linachitira banja la Ahabu, pakuti anali
mkamwini wa banja la Ahabu.

28 Ahaziya anapita pamodzi ndi Yoramu
mwana wa Ahabu kukachita nkhondo ndi Haz-
aeli mfumu ya Aramu ku Ramoti Giliyadi.
Aaramu anavulaza Yoramu. 29 Choncho mfumu
Yoramu inabwerera ku Yezireeli kuti ikachire
mabala ake amene Aaramu anamuvulaza ku
Rama pa nkhondo yake ndi Hazaeli mfumu ya
Aramu.

Tsono Ahaziya mwana wa Yehoramu mfumu ya ku Yuda anapita ku Yezireeli kuti akamuone Yoramu mwana wa Ahabu, popeza n'kuti akudwala.

9

Yehu Adzozedwa Ufumu wa ku Israeli

1 Mneneri Elisa anayitanitsa mmodzi mwa
ana a aneneri, namuwuza kuti, "Manga lamba
m'chiwuno mwako, tenga botolo la mafuta
m'dzanja lako ndipo upite ku Ramoti Giliyadi.
2 Ukakafika kumeneko, ukafunefune Yehu
mwana wa Yehosafati, mwana wa Nimisi.
Ukapite kwa iye, ukamuchotse pakati pa anzake
ndi kukamulowetsa m'chipinda cham'kati.
3 Ndipo ukatenge botololi ndi kuthira mafuta pa
mutu wake ndipo ukanene kuti, 'Yehova akuti,
Ine ndikudzoza iwe kukhala mfumu ya Israeli.'
Kenaka ukatsekule chitseko ndi kuthawa ndipo
usakachedwe!"

4 Choncho mneneri wachinyamatayo anapita
ku Ramoti Giliyadi. 5 Atafika ku Giliyadiko
anapeza atsogoleri a ankhondo ali pa
msonkhano. Iye anati, “Mtsogoleri, ine ndili
ndi uthenga wanu.”

Ndipo Yehu anafunsa kuti, “Uthengawo ndi wa yani pakati pathu?”

Mneneriyo anayankha kuti, “Ndi wa inuyo, mtsogoleri.”

6 Yehu anayimirira nakalowa m’nyumba.
Pamenepo mneneriyo anakhuthulira mafuta pa-
mutu pa Yehu ndipo ananena kuti, “Yehova
Mulungu wa Israeli akuti, ‘Ine ndikukudzoza
kukhala mfumu ya Israeli, anthu a Yehova.
7 Uyenera kuwononga nyumba ya mbuye wako
Ahabu ndipo ndidzabwezera imfa ya atumiki
anga, aneneri ndiponso imfa ya atumiki ena
onse a Yehova amene anaphedwa ndi Yeze-
beli. 8 Banja lonse la Ahabu lidzatheratu.
Ndidzachotsa munthu aliyense wamwamuna wa
banja la Ahabu kaya ndi kapolo kapena mfulu.
9 Ndidzachititsa kuti banja la Ahabu lifanane
ndi banja la Yeroboamu mwana wa Nebati
ndiponso ngati banja la Baasa mwana wa Ahiya.
10 Kunena za Yezebeli, agalu adzamudya ku
dera la Yezireeli ndipo palibe amene adzamuyike
m’manda.’ ” Kenaka mneneriyo anatsekula chit-
seko n’kuthawa.

11 Yehu atatuluka kupita kumene kunali atso-
goleri anzake, mmodzi mwa iwo anamufunsa
kuti, “Kodi zonse zili bwino? Kodi munthu
wamisala uja anabwera kudzatani kwa iwe?”

Yehu anayankha kuti, "Iwe ukumudziwa munthu uja ndiponso ukudziwa zomwe amayankhula."

12 Atsogoleri aja anati, "Ukunama! Tiwuze."

Yehu anati, "Zimene wandiwuza ndi izi: 'Yehova akuti: Ine ndakudzoza iwe kukhala mfumu ya Israeli.' "

13 Atsogoleri aja mofulumira anatenga zofunda zawo naziyala pansi pa makwerero kuti Yehu akhalepo. Kenaka analiza lipenga, nafuwula kuti, "Yehu ndiye mfumu!"

Yehu Apha Yoramu ndi Ahaziya

14 Choncho Yehu mwana wa Yehosafati, mwana wa Nimisi, anachitira chiwembu Yoramu. (Nthawi imeneyi n'kuti Yoramu ndi Aisraeli onse akuteteza Ramoti Giliyadi
kwa Hazaeli mfumu ya ku Aramu, 15 koma
n'kuti Yoramu atabwerera ku Yezireeli kuti akachire mabala amene Aaramu anamuvulaza pa nkhondo ndi Hazaeli mfumu ya ku Aramu.) Yehu anati, "Ngati mukugwirizana nazo zimenezi, wina aliyense asatuluke mu mzinda muno kupita kukafotokoza nkhaniyi ku
Yezireeli." 16 Pamenepo Yehu anakwera galeta
lake, napita ku Yezireeli, chifukwa Yoramu anali akupumula kumeneko ndipo Ahaziya, mfumu ya ku Yuda, n'kuti ali komweko kudzamuona.

17 Mlonda amene ankayimirira pa nsanja yolondera mzinda wa Yezireeli ataona gulu lankhondo la Yehu likuyandikira, anafuwula kuti, "Ndikuona gulu lankhondo likubwera."

Yoramu analamula kuti, "Peza munthu wokwera kavalo, mutume kuti akakumane nawo ndi

kuwafunsa kuti, 'Kodi mukubwera mwamtendere?' "
18 Choncho munthu wokwera kavalo anapita kukakumana ndi Yehu ndipo anati, "Mfumu ikufunsa kuti, 'Kodi mukubwera mwamtendere?' "

Yehu anayankha kuti, "Kodi iwe nkhani ya mtendere yakukhudza bwanji? Tiye, zinditsata pambuyo panga."

Mlonda uja anakafotokoza kwa mfumu kuti, "Wamthenga uja wakafika kwa anthuwo koma sakubwerera."
19 Choncho mfumu inatumanso munthu wina wachiwiri wokwera kavalo. Atafika kwa anthuwo iye anati, "Mfumu ikufunsa kuti, 'Kodi mukubwera mwamtendere?' "

Yehu anayankha kuti, "Kodi iwe nkhani ya mtendere yakukhudza bwanji? Tiye, zinditsata pambuyo panga."
20 Mlonda uja anakanenanso kuti, "Wamthenga uja wakafika kwa anthuwo koma sakubwereranso. Kuyendako kukukhala ngati kwa Yehu mwana wa Nimisi, iye amayenda ngati munthu wamisala."
21 Yoramu analamula kuti, "Konzani galeta langa." Ndipo atakonza galeta lake, Yoramu mfumu ya Israeli ndi Ahaziya mfumu ya ku Yuda anakwera n'kutuluka mu mzindamo, aliyense atakwera galeta lake, kukakumana ndi Yehu. Iwo anakumana ndi Yehu pa munda umene
unali wa Naboti, wa ku Yezireeli. 22 Yoramu
ataona Yehu anafunsa kuti, "Yehu, kodi wabwera mwamtendere?"

Yehu anayankha kuti, "Pangakhale bwanji mtendere pamene zopembedza mafano zonse

zilipo ndiponso ufiti wa amayi ako Yezebeli uli ponseponse?”

23 Yoramu anatembenuka, nathawa akufuwula kwa Ahaziya kuti, “Ahaziya, anthuwa atiwukira!”

24 Pamenepo Yehu anakoka uta wake ndipo analasa Yoramu kumsana pakati pa mapewa. Muviwo unakalasa mtima wake ndipo anagwa
pansi m’galeta lakelo. 25 Yehu anawuza Bidikara,
mtsogoleri wa galeta lake kuti, “Munyamule ndipo ukamuponye m’munda umene unali wa Naboti wa ku Yezireeli, chifukwa kumbukira mmene iwe ndi ine tinkayenda pambuyo pa Ahabu abambo ake, kuti Yehova ananeneratu za
iye kuti, 26 ‘Zoonadi dzulo ndinaona magazi a
Naboti ndi magazi a ana ake, akutero Yehova, ndipo Ine ndidzakubwezera ndithu choyipa chimenechi pa munda womwe uno, akutero Yehova.’ Tsono munyamule ndipo ukamuponye m’mundamo, potsatira zimene Yehova ananena.”

27 Ahaziya mfumu ya ku Yuda ataona zimene zinachitika, anathawira ku Beti Hagani. Yehu anamuthamangitsa, uku akufuwula kuti, “Mupheninso!” Iwo anamuvulaza ali m’galeta lakelo pa njira yopita ku Guri pafupi ndi Ibuleamu, koma iye anathawira ku Megido
ndipo anakafera kumeneko. 28 Antchito
ake anamunyamulira m’galeta kupita naye ku Yerusalemu ndipo anamuyika m’manda pamodzi ndi makolo ake mu mzinda wa Davide.
29 (M’chaka cha khumi ndi chimodzi cha ufumu

wa Yoramu mwana wa Ahabu, Ahaziya anakhala mfumu ya ku Yuda).

Kuphedwa kwa Yezebeli

30 Kenaka Yehu anapita ku Yezireeli. Yezebeli atamva zimene zinachitika, anapaka zodzikometsera m'maso, naluka tsitsi lake, namasuzumira pa zenera.
31 Pamene Yehu ankalowa pa chipata iye anafunsa kuti, "Kodi wabwera mwamtendere, iwe Zimuri, munthu wopha mbuye wako?"
32 Yehu anakweza maso nayang'ana pa zenera, ndipo anafuwula kuti, "Kodi ndani ali mbali yanga? Ndani?" Anthu ofulidwa awiri kapena atatu anayang'ana Yehu pansipo.
33 Yehu anawawuza kuti, "Muponyeni pansi!" Motero anamuponya pansi ndipo magazi ake ena anafalikira pa khoma ndi pa akavalo pamene ankamupondaponda.
34 Yehu analowa m'nyumba yaufumu ndipo anadya ndi kumwa. Kenaka iye anati, "Kamutoleni mkazi wotembereredwayo, ndipo kamuyikeni m'manda, popeza ndi mwana wa mfumu."
35 Koma atapita kuti akamuyike m'manda, sanapeze kanthu kupatula chibade cha mutu wokha, mapazi ake ndi manja ake.
36 Choncho iwo anabwerera kwa Yehu ndi kukamufotokozera kuti, "Mawu amene Yehova anayankhula kudzera mwa mtumiki wake Eliya wa ku Tisibe ndi awa: Pa munda wa ku Yezireeli agalu adzadya mtembo wa Yezebeli.
37 Mtembo wa Yezebeli udzakhala ngati zinyalala pa munda wa ku Yezireeli, kotero kuti palibe amene adzathe kunena kuti, 'Uyu ndi Yezebeli.' "

10

Kuphedwa kwa Banja la Ahabu

1 Tsono Ahabu anali ndi ana aamuna 70 a
ku Samariya. Ndipo Yehu analemba makalata
nawatumiza ku Samariya kwa atsogoleri a mu
mzinda wa Yezireeli, kwa akuluakulu ndiponso
kwa amene ankalera ana a Ahabu, nati, 2 "Inu
mukangolandira kalatayi, popeza ana a mbuye
wanu ali ndi inu ndiponso muli ndi maga-
leta ndi akavalo, mzinda wotetezedwa ndi zida
zankhondo, 3 sankhani mwana wa mbuye wanu
amene ndi wooneka bwino ndiponso woyenera,
mulowetseni ufumu wa abambo ake. Kenaka
muchite nkhondo kuteteza nyumba ya mbuye
wanu."

4 Koma anthuwo anachita mantha kwambiri
ndipo anati, "Taonani, mafumu awiri sanathe
kulimbana naye, nanga ife tingathe bwanji?"

5 Choncho woyang'anira nyumba ya mfumu,
bwanamkubwa wa mzinda, akuluakulu ena
ndiponso olera anawo anatumiza uthenga
uwu kwa Yehu: "Ife ndife atumiki anu ndipo
tidzachita chilichonse chomwe mutiwuze.
Sitidzasankha munthu wina aliyense kukhala
mfumu ndipo chitani chimene mukuganiza kuti
n'chabwino kwa inu."

6 Ndipo Yehu anawalembera kalata yachiwiri
yonena kuti, "Ngati inu muli mbali yanga ndi
kuti mudzandimvera, mudule mitu ya ana a
mbuye wanu ndipo mubwere nayo kwa ine ku
Yezireeli mawa nthawi ngati yomwe ino."

Tsono ana a mfumu onse 70 anali pamodzi ndi
akuluakulu a mu mzindamo, amene ankawalera.
7 Kalatayo itafika, anthuwo anatenga ana a

mfumu 70 aja ndi kuwapha onse. Anayika mitu
yawo m'madengu ndi kuyitumiza ku Yezireeli
kwa Yehu. 8 Mthenga uja atafika, anamuwuza
Yehu kuti, "Abweretsa mitu ya ana a mfumu."

Ndipo Yehu analamula kuti, "Unjikani mituyo m'milu iwiri pa chipata cha mzinda ndipo ikhale pamenepo mpaka mmawa."

9 Mmawa mwake Yehu anatuluka. Iye anay-
imirira pamaso pa anthu onse ndipo anati, "Inu
ndinu osalakwa. Ndine amene ndinachita chi-
wembu mbuye wanu ndi kumupha, koma kodi
wapha anthu onsewa ndani? 10 Koma dziwani
tsono, kuti mawu amene Yehova anayankhula
kunena za banja la Ahabu sadzapita padera.
Yehova wachita chimene analonjeza kudzera
mwa mtumiki wake Eliya." 11 Choncho Yehu
anapha onse amene anatsala a m'banja la
Ahabu ku Yezireeli, pamodzinso ndi akuluakulu
ake onse, abwenzi ake ndiponso ansembe ake,
sanasiyeko ndi mmodzi yemwe wamoyo.

12 Kenaka Yehu ananyamuka kupita ku
Samariya. Atafika pa malo otchedwa Beti-Ekedi
wa abusa, 13 Yehu anakumana ndi abale ena a
Ahaziya mfumu ya Yuda nawafunsa kuti, "Kodi
ndinu yani?"

Iwo anayankha kuti, "Ndife abale ake a Ahaziya, ndipo tabwera kulonjera banja la mfumu ndi ana a mfumukazi."

14 Yehu analamula kuti, "Atengeni amoyo!"
Choncho anawatenga amoyo ndipo anakawa-
phera ku chitsime cha ku malo otchedwa Beti-
Ekedi wa abusa; anthu onse 42. Iye sanasiyepo
ndi mmodzi yemwe wamoyo.

15 Yehu atachoka kumeneko anakumana ndi Yehonadabu mwana wa Rekabu, amene amabwera kudzakumana naye. Yehu anamulonjera nati kwa iye, “Kodi mtima wako uli bwino monga momwe mtima wanga ugwirizana nawo mtima wako?”

Yehonadabu anayankha kuti, “Inde ndikugwirizana nawe.”

Yehu anati, “Ngati ndi choncho, gwire dzanja.” Ndipo iye anaterodi, ndipo Yehu anamugwira
dzanja namulowetsa m’galeta lake.
16 Yehu anati, “Tiye kuno uwone mmene ndikudziperekera kwa Yehova.” Ndipo anayenda naye m’galeta mwake.

17 Yehu atafika ku Samariya, anapha onse amene anatsala a m’banja la Ahabu ku Samariya; anawawonongeratu potsata mawu a Yehova amene anayankhula kudzera mwa Eliya.

Aneneri a Baala Aphedwa

18 Ndipo Yehu anasonkhanitsa anthu onse pamodzi nawawuza kuti, “Ahabu ankatumikira Baala pang’ono chabe; Yehu adzamutumikira
kwambiri.
19 Tsopano itanani aneneri a Baala onse, atumiki ake onse ndi ansembe ake onse. Pasapezeke ndi mmodzi yemwe wotsala chifukwa ine ndidzapereka nsembe yayikulu kwa Baala. Aliyense amene alephere kubwera adzaphedwa.” Koma Yehu anachita zimenezi mwachinyengo ndi cholinga choti awononge atumiki onse a Baala.

20 Yehu anati, “Itanitsani msonkhano wodzalemekeza Baala.” Ndipo analengeza za

msonkhanowo. 21 Pamenepo Yehu anatumiza
mawu ku dziko lonse la Israeli ndipo atumiki
onse a Baala anabwera; palibe ndi mmodzi
yemwe amene anatsala. Iwo anadzaza nyumba
ya Baala. Nyumbayo inadzaziratu kuchokera
ku khoma lina mpaka ku khoma lina. 22 Ndipo
Yehu anawuza munthu wosunga mikanjo kuti,
"Bweretsa mikanjo yokwanira atumiki onse a
Baala." Ndipo iye anabweretsa mikanjoyo.

23 Kenaka Yehu ndi Yehonadabu mwana
wa Rekabu analowa m'nyumba ya Baala.
Yehu anawawuza atumiki a Baala kuti,
"Yang'anitsitsani ndipo muone kuti muno
musapezeke atumiki a Yehova, koma mukhale
atumiki okhawo a Baala." 24 Choncho Yehu
analowa kukapereka nsembe zina ndi nsembe
zopsereza. Nthawi iyi n'kuti Yehu atayika anthu
80 kunja kwa nyumbayo ndi chenjezo lakuti,
"Ngati wina aliyense wa inu adzathawitsa
wina aliyense wa anthu amene ndayika
kuti muziwayang'anira, munthu woteroyo
adzaphedwa."

25 Yehu atangotsiriza kupereka nsembe
yopsereza, analamula alonda ndi akulu a
ankhondo kuti, "Lowani ndipo mukawaphe
ndipo musalole kuti wina athawe." Choncho
iwo anawapha ndi lupanga. Alonda ndi akulu a
ankhondo anaponya mitembo ya anthuwo panja
ndipo anakalowa m'kati mwenimweni mwa
nyumba ya Baala. 26 Iwo anakatulutsa mwala
wopatulika umene unali m'nyumba ya Baala
ndipo anawutentha. 27 Anawononga mwala
wopatulika wa Baala ndi kugwetsa nyumba ya

Baala, ndipo anthu anayisandutsa chimbudzi mpaka lero lino.

28 Motero Yehu anawononga Baala mu Israeli.
29 Koma Yehuyo sanaleke machimo a Yeroboamu
mwana wa Nebati amene anachimwitsa nawo Israeli kupembedza mafano a golide a ana ang'ombe ku Beteli ndi ku Dani.

30 Yehova anati kwa Yehu, "Chifukwa wachita bwino pokwaniritsa kuchita zabwino pamaso panga ndipo wachitira banja la Ahabu zonse zimene zinali m'maganizo anga, zidzukulu zako zidzakhala pa mpando waufumu wa Israeli mpaka m'bado wachinayi."
31 Komatu
Yehu sanasamalire kusunga lamulo la Yehova Mulungu wa Israeli ndi mtima wake wonse. Iyeyo sanaleke machimo a Yeroboamu amene anachimwitsa nawo Israeli.

32 Masiku amenewo Yehova anayamba kuchepetsa dziko la Israeli. Hazaeli anagonjetsa Aisraeli,
33 kuyambira kummawa kwa Yorodani,
dziko lonse la Giliyadi (chigawo cha Gadi, Rubeni ndi Manase), kuchokera ku Aroeri pafupi ndi chigwa cha Arinoni kudutsa Giliyadi mpaka ku Basani.

34 Ntchito zina za Yehu ndi zonse zimene anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri ya mafumu a ku Israeli?

35 Yehu anamwalira ndipo anayikidwa m'manda pamodzi ndi makolo ake ku Samariya. Ndipo Yehowahazi mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.
36 Yehu analamulira Aisraeli ku
Samariya zaka 28.

11

Ataliya ndi Yowasi

1 Ataliya amayi ake a Ahaziya ataona kuti mwana wawo wafa, ananyamuka nakawononga banja lonse la mfumu.
2 Koma Yehoseba, mwana wamkazi wa Mfumu Yehoramu, mlongo wake wa Ahaziya, anatenga Yowasi mwana wa Ahaziya, namusunga kutali ndi ana a mfumu amene ankati awaphewo. Anamuyika iye pamodzi ndi mlezi wake m'chipinda chog-ona cham'kati kubisira Ataliya kotero iye sanaphedwe.
3 Mwanayo anakhala mobisala pamodzi ndi mlezi wake m'nyumba ya Yehova kwa zaka zisanu ndi chimodzi pamene Ataliya ankalamulira dzikolo.

4 Koma m'chaka chachisanu ndi chiwiri, Yehoyada anatumiza mawu kukayitana atsogoleri olamulira asilikali 100 olondera mfumu ndiponso alonda olonda nyumba yaufumu ndipo anabwera nawo m'Nyumba ya Yehova. Iye anapangana nawo pangano ndipo anawalumbiritsa m'nyumba ya Yehova. Kenaka anawaonetsa mwana wamwamuna wa mfumu
uja. 5 Yehoyada anawalamulira kuti, "Chimene muti muchite ndi ichi: Inu magulu atatu amene muti mudzakhale pa ntchito tsiku la Sabata, gulu loyamba lidzalondera nyumba ya mfumu,
6 gulu lachiwiri lidzalondera Chipata cha Suri, ndipo gulu lachitatu lidzalondera chipata cha kumbuyo kwa asilikali amene amasinthana polondera nyumbayo.
7 Ndipo inu amene muli m'magulu ena awiri amene simugwira ntchito pa tsiku la Sabata, nonse mudzalondere mfumu

ku nyumbayo. 8 Mudzakhale mozungulira
mfumuyo, munthu aliyense ali ndi chida
m'manja mwake. Wina aliyense amene
adzakuyandikireni adzayenera kuphedwa.
Muzikhala pafupi ndi mfumu kulikonse kumene
ikupita."

9 Atsogoleri olamulira asilikali 100 aja ana-
chitadi zonse monga analamulira wansembe
Yehoyada. Aliyense anatenga anthu ake, iwo
amene amakagwira ntchito pa tsiku la Sabata
ndi amene amapita kukapuma ndipo anabwera
kwa wansembe Yehoyada. 10 Ndipo wansem-
beyo anawapatsa asilikaliwo mikondo ndi zis-
hango zimene zinali za mfumu Davide ndipo
zinali m'Nyumba ya Yehova. 11 Alondawo,
aliyense ali ndi chida m'manja mwake, anayima
mozungulira mfumu, pafupi ndi guwa lansembe
ndi nyumbayo, kuchokera mbali ya kummwera
mpaka mbali ya kumpoto kwa nyumbayo.

12 Yehoyada anatulutsa mwana wa mfumuyo
namuveka chipewa chaufumu ndipo anamu-
patsa Buku la Chipangano ndi kumuyika kukhala
mfumu. Iwo anamudzoza ndipo anthu ana-
muwombera m'manja akufuwula kuti, "Mfumu
ikhale ndi moyo wautali!"

13 Ataliya atamva phokoso limene alonda
ndi anthuwo amachita, anapita ku Nyumba
ya Yehova kumene kunali anthuwo. 14 Iye
anayang'ana naona mfumu itayima pa chipilala,
potsata mwambo waufumu. Atsogoleri a asi-
likali ndi oyimba malipenga anali pafupi ndi
mfumuyo, ndipo anthu onse a m'deralo ankasan-

galala ndi kuyimba malipenga. Pamenepo
Ataliya anang'amba mkanjo wake nafuwula
kuti, "Kuwukira! Kuwukira!"
15 Wansembe Yehoyada analamula atsogoleri
a asilikali 100 amene amayang'anira asilikaliwo
kuti, "Mutulutseni ameneyo pakati panu ndipo
muphe ndi lupanga aliyense amene adzamut-
sata." Pakuti n'kuti wansembeyo atanena kuti,
"Ataliyayo asaphedwere m'Nyumba ya Yehova."
16 Choncho anamugwira pamene amafika pa
malo amene akavalo amalowera ku nyumba ya
mfumu ndipo anamuphera pamenepo.
17 Tsono Yehoyada anachititsa pangano pakati
pa Yehova ndi mfumu ndi anthu kuti adza-
khala anthu a Yehova. Iye anachititsanso
pangano pakati pa mfumu ndi anthu. 18 Anthu
onse a m'dzikomo anapita ku nyumba ya
Baala nakayigwetsa. Iwo anaphwanya kother-
atu maguwa ansembe ndi mafano ake ndipo
anapha Matani wansembe wa Baala patsogolo pa
maguwa pomwepo.

Pamenepo wansembe Yehoyada anasankha
oyang'anira Nyumba ya Yehova. 19 Iye anatenga
atsogoleri a asilikali 100 aja, alonda olonda
nyumba yaufumu pamodzi ndi anthu onse a
m'dzikomo ndipo onse pamodzi anayitulutsa
mfumu m'Nyumba ya Yehova ndi kukalowa
ku nyumba yaufumu podzera pa chipata cha
alonda. Ndipo mfumuyo inakhala pa mpando
wake waufumu. 20 Choncho anthu onse a
m'dzikomo anasangalala. Ndipo mu mzindamo
munakhala bata chifukwa Ataliya n'kuti at-
aphedwa ndi lupanga ku nyumba ya mfumu.

21 Yowasi anali wa zaka zisanu ndi ziwiri pamene anayamba kulamulira.

12

Yowasi Akonzanso Nyumba ya Yehova

1 M'chaka chachisanu ndi chiwiri cha Yehu,
Yowasi anakhala mfumu, ndipo analamulira
mu Yerusalemu zaka makumi anayi. Amayi
ake anali Zibiya wa ku Beeriseba. 2 Yowasi
anachita zolungama pamaso pa Yehova masiku
onse amene wansembe Yehoyada ankamulan-
giza. 3 Komabe sanachotse malo opembedzer-
apo mafano ndipo anthu anapitiriza kupereka
nsembe ndi kufukiza lubani ku malo opembedz-
erako mafanowo.
4 Yowasi anati kwa ansembe, "Tolerani
ndalama zonse zimene zimaperekedwa monga
chopereka chopatulika ku Nyumba ya Yehova,
ndalama zonse zamsonkho wa munthu aliyense,
ndalama zomwe munthu amapereka akalonjeza
ndiponso ndalama zimene munthu amapereka
mwaufulu ku Nyumba ya Yehova. 5 Wansembe
aliyense alandire ndalamazo kuchokera kwa
abwenzi ake, ndipo zigwiritsidwe ntchito
yokonzera chilichonse chimene chipezeke kuti
ndi chowonongeka m'nyumbayo."
6 Koma pofika chaka cha 23 cha ufumu wa
Yowasi, ansembewo anali asanakonze nyum-
bayo. 7 Choncho Mfumu Yowasi inayitanitsa
wansembe Yehoyada ndi ansembe ena ndipo
inafunsa kuti, "Chifukwa chiyani simukukonza
malo owonongeka a m'nyumbayi? Musasun-
genso ndalama zina zochokera kwa abwenzi

anu, koma muzipereke kuti akonzere nyum-
bayi.” 8 Ansembe anavomera kuti salandi-
ranso ndalama kuchokera kwa anthu ndipo kuti
sindiwo amene ati akonzenso nyumbayo.

9 Koma wansembe Yehoyada anatenga bokosi
ndipo anabowola chivundikiro chake. Anayika
bokosilo pambali pa guwa lansembe, kudzanja
lamanja la aliyense amene akulowa m’Nyumba
ya Yehovayo. Ansembe amene ankalondera
pa khomopo ankaponya m’bokosi ndalama
zonse zimene ankabwera nazo ku nyumba
ya Yehova. 10 Nthawi zonse akaona kuti
m’bokosimo muli ndalama zambiri, mlembi
wa mfumu ndi mkulu wa ansembe ankabw-
era ndipo ankawerenga ndalama zomwe an-
thu ankabwera nazo ku Nyumba ya Yehova
ndi kuziyika m’matumba. 11 Ankati akadziwa
kuti ndalamazo zilipo zingati, ankazipereka kwa
anthu amene ankayang’anira ntchito yokonza
nyumbayo. Ndalamazo ankalipira anthu amene
ankagwira ntchito yokonza Nyumba ya Yehova,
amisiri a matabwa ndi amisiri omanga nyumba,
12 amisiri a miyala ndiponso anthu ophwanya
miyala. Iwo ankagula matabwa ndi miyala
yosema yokonzera Nyumba ya Yehova ndipo
ankalipira zinthu zonse zofunika pokonzanso
nyumbayo.

13 Koma ndalama zomwe anthu ankabwera
nazo ku nyumbayo sanagulire siliva wopangira
mabeseni, zozimitsira nyale, mbale zowazira
magazi, malipenga kapena ziwiya zina zilizonse
zagolide kapena zasiliva za ku Nyumba ya
Yehova. 14 Ndalamazi anazipereka kwa anthu

antchito amene anazigwiritsa ntchito yokonz-
era nyumbayo. 15 Koma sanawafunse kuti
afotokoze kagwiritsidwe ntchito ka ndalama
zolipira amene ankagwira ntchito, chifukwa
anthuwo ankagwira ntchitoyo mokhulupirika
kwambiri. 16 Ndalama zomwe zinkaperekedwa
pa nsembe yopepesera machimo ndi nsembe
yoperekedwa chifukwa cha tchimo sanabwere
nazo ku Nyumba ya Yehova pakuti zinali za
ansembe.

17 Pa nthawi imeneyo, Hazaeli, mfumu ya
Aramu anapita kukathira nkhondo mzinda wa
Gati nawulanda. Kenaka Hazaeli anatembe-
nuka kupita kukathira nkhondo mzinda wa
Yerusalemu. 18 Koma Yowasi mfumu ya
Yuda anatenga zinthu zonse zopatulika zomwe
anazipatula Yehosafati, Yehoramu, ndi Ahaziya
abambo ake, mafumu a Yuda ndi mphatso
zonse zomwe iye mwini anazipereka: golide
yense amene anapezeka m'nyumba yosungi-
ramo chuma cha m'nyumba ya Yehova ndi
zomwe zinali m'nyumba ya mfumu, nazipereka
kwa Hazaeli mfumu ya Aramu. Pamenepo iye
anachoka ku Yerusalemuko.

19 Ndipo ntchito zina za Yowasi ndi zonse
zimene anachita, kodi sizinalembedwe m'buku
la mbiri ya mafumu a Yuda? 20 Akuluakulu
ake anamuchitira chiwembu ndi kumupha ku
Beti Milo, pa njira yotsikira ku Silo. 21 Yozakara
mwana wa Simeati ndi Yehozabadi mwana wa
Someri atumiki ake anamukantha nafa. Ndipo
anamuyika m'manda pamodzi ndi makolo ake
mu Mzinda wa Davide. Ndipo Amaziya mwana

wake analowa ufumu m'malo mwake.

13

Yehowahazi Mfumu ya Israeli

1 M'chaka cha 23 cha ufumu wa Yowasi
mwana wa Ahaziya mfumu ya Yuda, Yehowa-
hazi, mwana wa Yehu anakhala mfumu ya Israeli
mu Samariya, ndipo analamulira zaka 17. 2 Iye
anachita zoyipa pamaso pa Yehova potsatira
machimo a Yeroboamu mwana Nebati amene
anachimwitsa nawo Israeli ndipo iye sanawaleke
machimowo. 3 Ndipo Yehova anakwiyira Aisraeli
nawayika pansi pa ulamuliro wa Hazaeli mfumu
ya Siriya ndi Beni-Hadadi mwana wa Hazaeli
masiku awo onse.

4 Tsono Yehowahazi anapempha Yehova kuti
amuchitire chifundo ndipo Yehova anamva pem-
pho lake chifukwa anaona momwe mfumu ya
Aramu inkapsinjira Aisraeli. 5 Yehova anap-
atsa Aisraeli munthu woti awapulumutse ndipo
anapulumuka m'dzanja la Aramu. Choncho
Aisraeli anakhala m'nyumba zawo monga anka-
chitira kale. 6 Komabe Aisraeli sanaleke ku-
chita machimo a nyumba ya Yeroboamu, amene
anachimwitsa nawo Israeli. Iwo anapitirira
kuchita machimowo. Ndiponso fano la Asera
linakhalabe ku Samariya.

7 Yehowahazi sanatsale ndi ankhondo ambiri
koma 50 okha okwera pa akavalo, magaleta
khumi ndi asilikali oyenda pansi 10,000.

8 Ntchito zina za Yehowahazi ndi zonse
zimene anachita, kodi sizinalembedwe m'buku
la mbiri ya mafumu a Israeli? 9 Yehowahazi

anamwalira ndipo anayikidwa m'manda mu Samariya. Ndipo Yowasi mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.

Yehowasi Mfumu ya Israeli

10 M'chaka cha 37 cha Yowasi mfumu ya Yuda,
Yehowahazi anakhala mfumu ya Israeli mu
Samariya, ndipo analamulira zaka 16. 11 Iye ana-
chita zoyipa pamaso pa Yehova ndipo sanaleke
kuchita tchimo la Yeroboamu mwana wa Nebati
limene anachimwitsa nalo Israeli.

12 Ntchito zina za Yowasi ndi zonse zimene
anachita, kuphatikizapo nkhondo yake ndi
Amaziya mfumu ya Yuda, kodi sizinalembedwe
m'buku la mbiri ya mafumu a Israeli? 13 Yowasi
anayikidwa m'manda pamodzi ndi makolo ake
ndipo Yeroboamu mwana wake analowa ufumu
m'malo mwake. Yowasi anayikidwa m'manda
mu Samariya pamodzi ndi mafumu a Israeli.

14 Tsono Elisa anadwala matenda amene anafa nawo. Yowasi mfumu ya Israeli inapita kukamuona ndipo inamulirira. Iye polira ankanena kuti, "Abambo anga! Abambo anga! Magaleta a Israeli ndi okwerapo ake a Israeli!"

15 Elisa anamuwuza kuti, "Tenga uta ndi mivi."
Ndipo anaterodi. 16 Elisa anawuza mfumu ya
Israeli kuti, "Tenga uta m'dzanja lako." Pamene anatenga utawo, Elisa anayika manja ake pa manja a mfumuyo.

17 Elisa anamuwuza kuti, "Tsekula zenera." Ndipo anatsekuladi. Elisa anati, "Ponya muviwo!" Ndipo anaponyadi. Elisa anati, "Muvi wa chigonjetso cha Yehova, muvi wogonjetsera

Aaramu! Iwe udzawawononga kwathunthu
Aaramu ku Afeki.”
18 Kenaka Elisa anati, “Tenga mivi.” Ndipo
mfumu inatenga miviyo. Iye anati, “Lasa
pansi.” Mfumu inalasa pansi miviyo katatu
n’kuleka. 19 Munthu wa Mulungu anapsera
mtima mfumuyo ndipo anati, “Ukanalasa pansi
kasanu kapena kasanu n’kamodzi. Pamenepo
ukanatha kuwagonjetsa Aaramu ndi kuwa-
wononga kwathunthu. Koma tsopano udzawag-
onjetsa katatu kokha.”

20 Elisa anamwalira ndipo anayikidwa
m’manda.

Tsono magulu a ankhondo a Amowabu
ankabwera kudzalowa ndi kudzathira nkhondo
dzikolo nthawi ya dzinja. 21 Tsiku lina
Aisraeli ena akukayika maliro m’manda,
mwadzidzidzi anaona gulu lankhondo ndipo
munthu womwalirayo anamuponyera m’manda
a Elisa. Pamene mtembowo unakhudza mafupa
a Elisa, munthu wakufayo anatsitsimuka
nayimirira.

22 Hazaeli mfumu ya Aramu inazunza Ais-
raeli nthawi yonse ya ulamuliro wa Yehowa-
hazi. 23 Koma Yehova anawachitira chifundo
Aisraeliwo ndi kukhudzika ndi zomwe zinkawa-
chitikira chifukwa cha pangano lake ndi Abra-
hamu, Isake ndi Yakobo. Mpaka lero lino
Iye sanafune kuwawononga kapena kuwachotsa
pamaso pake.

24 Hazaeli mfumu ya Aramu inamwalira
ndipo mwana wake Beni-Hadadi analowa ufumu
m’malo mwake. 25 Pamenepo Yowasi mwana

wa Yehowahazi analandanso kwa Beni-Hadadi mwana wa Hazaeli mizinda yonse imene iye analanda Yehowahazi abambo ake. Yehowasi anagonjetsa Beni-Hadadi katatu ndipo anatenganso mizinda ya Israeli.

14

Amaziya Mfumu ya Yuda

1 M'chaka chachiwiri cha Yehowasi mwana wa
Yowahazi mfumu ya Israeli, Amaziya mwana wa
Yowasi mfumu ya Yuda anayamba kulamulira.
2 Iye anali ndi zaka 25 pamene anakhala mfumu
ndipo analamulira mu Yerusalemu zaka 29.
Amayi ake anali Yehoyadini wa ku Yerusalemu.
3 Iye anachita zolungama pamaso pa Yehova,
koma osafanana ndi zomwe anachita Davide
kholo lake. Iye anatsatira zochita zonse za
Yowasi abambo ake. 4 Komabe sanachotse malo
opembedzerapo mafano. Anthu anapitiriza ku-
pereka nsembe ndi kufukiza lubani kumeneko.

5 Atakhazikika mu ufumu wake, Amaziya
anapha atumiki ake amene anapha abambo ake,
mfumu ija. 6 Komatu iye sanaphe ana a anthu
amene anapha abambo ake potsatira zomwe zinalembedwa m'buku la Malamulo a Mose. M'menemo Yehova analamula kuti, "Makolo asaphedwe chifukwa cha ana awo, ndipo ana asaphedwe chifukwa cha makolo awo, koma aliyense ayenera kufa chifukwa cha zolakwa zake."

7 Iye ndiye amene anapha Aedomu 10,000
m'chigwa cha Mchere nalanda mzinda wa Sela

pa nkhondo ndipo anawutcha Yokiteeli, dzina lake ndi lomwelo mpaka lero lino.

8 Tsono Amaziya anatuma amithenga kwa Yehowasi mwana wa Yehowahazi, mwana wa Yehu mfumu ya Israeli ndi kumuopseza kuti, “Bwera tidzaonane maso ndi maso.”

9 Koma Yehowasi mfumu ya Israeli anab-
weza mawu kwa Amaziya mfumu ya Yuda kuti,
“Mtengo wa minga wa ku Lebanoni unatu-
miza uthenga kwa mkungudza wa ku Lebanoni.
‘Patse mwana wako wamkazi kuti ndimuk-
watire.’ Kenaka chirombo cha ku Lebanoni
chinabwera ndi kupondaponda mtengo wa min-
gawo. 10 Inde iwe wagonjetsa Edomu ndipo
tsopano wayamba kudzikuza. Dzitamandire
chifukwa cha kupambana kwako, koma khala
kwanu konko! N’chifukwa chiyani ukuyamba
dala mavuto amene adzakuwononga pamodzi
ndi Yuda?”

11 Koma Amaziya sanamvere zimenezi. Chon-
cho Yehowasi mfumu ya Israeli anakamuthira
nkhondo. Yehowasi ndi Amaziya anakumana
maso ndi maso ku Beti-Semesi m’dziko la
Yuda. 12 Israeli anagonjetsa Yuda ndipo munthu
aliyense anathawira kwawo. 13 Yehowasi mfumu
ya Israeli anagwira Amaziya mfumu ya Yuda,
mwana wa Yowasi, mwana wa Ahaziya ku Beti-
Semesi. Ndipo anapita ku Yerusalemu nak-
agwetsa khoma la Yerusalemu kuyambira ku
Chipata cha Efereimu mpaka ku Chipata Chapan-
godya, gawo lotalika mamita 180. 14 Iye anatenga
golide ndi siliva yense pamodzi ndi ziwiya zonse
zimene zinali m’Nyumba ya Yehova ndi zimene

zinali mosungira chuma cha nyumba ya mfumu.
Iye anagwiranso anthu nabwerera ku Samariya.
15 Ntchito zina za Yehowasi ndi zonse zimene
anachita, kuwonjezera za nkhondo yake ndi
Amaziya mfumu ya Yuda, kodi sizinalem-
bedwe m'buku la mbiri ya mafumu a Israeli?
16 Yehowasi anamwalira ndipo anayikidwa
m'manda mu Samariya pamodzi ndi mafumu a
Israeli. Ndipo mwana wake Yeroboamu analowa
ufumu m'malo mwake.
17 Amaziya mwana wa Yowasi mfumu ya Yuda
anakhala zaka khumi ndi zisanu atamwalira
Yehowasi mwana wa Yehowahazi mfumu ya
Israeli. 18 Ntchito zina za Amaziya, kodi siz-
inalembedwe m'buku la mbiri ya mafumu a
Yuda?
19 Anthu anapangana zomuchita chiwembu
mu Yerusalemu ndipo Amaziya anathawira ku
Lakisi, koma anatumiza anthu ku Lakisiko
nakamuphera komweko. 20 Anabwera naye
ku pa kavalo ku Yerusalemu ndi kumuyika
m'manda pamodzi ndi makolo ake mu Mzinda
wa Davide.
21 Ndipo anthu onse a ku Yuda anatenga
Azariya, amene anali ndi zaka 16 namulonga
ufumu m'malo mwa abambo ake Amaziya.
22 Azariya anamanga mzinda wa Elati ndi
kuwubwezeretsa ku Yuda, Amaziya atamwalira.

Mfumu Yeroboamu Wachiwiri wa ku Israeli

23 M'chaka cha khumi ndi chisanu cha
Amaziya mwana wa Yowasi mfumu ya Yuda, Yer-
oboamu mwana wa Yehowasi mfumu ya Israeli
analowa ufumu ku Samariya ndipo analamulira

za 41. 24 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova
ndipo sanasiye machimo a Yeroboamu mwana
wa Nebati, amene anachimwitsa nawo Israeli.
25 Iye ndi amene anabwezeretsanso malire a
Israeli kuyambira ku Lebo Hamati mpaka ku
Nyanja ya Araba, molingana ndi zimene ana-
nena Yehova Mulungu wa Israeli, kudzera mwa
mtumiki wake Yona mwana wa Amitai, mneneri
wochokera ku Gati-Heferi.
26 Pakuti Yehova anaona masautso a Israeli
amene anali owawa kwambiri, panalibe kapolo
kapena mfulu ngakhale wina aliyense amene
akanathandiza Israeli. 27 Pakuti Yehova anali
asananene zofafaniza ufumu wa Israeli pa dziko
lapansi, Iye anawapulumutsa kudzera m'dzanja
la Yeroboamu mwana wa Yowasi.
28 Ntchito zina za Yeroboamu ndi zonse zimene
anachita, za kupambana kwake pa nkhondo,
za mmene anagonjetsera Damasiko ndi Hamati,
imene inali mizinda ya Yuda, kodi sizinalem-
bedwe m'buku la mbiri ya mafumu a Israeli?
29 Yeroboamu anamwalira ndipo anayikidwa
m'manda pamodzi ndi mafumu a Israeli. Ndipo
Zekariya mwana wake analowa ufumu m'malo
mwake.

15

Azariya Mfumu ya Yuda

1 M'chaka cha 27 cha Yeroboamu mfumu ya
Israeli, Azariya mwana wa Amaziya mfumu ya
Yuda anayamba kulamulira. 2 Iye anakhala
mfumu ali ndi zaka 16 ndipo analamulira mu
Yerusalemu zaka 52. Amayi ake anali Yekoliya

wa ku Yerusalemu.
3 Iyeyo anachita zabwino
pamaso pa Yehova, monga momwe anachitira
Amaziya abambo ake.
4 Komabe malo opem-
bedzerako mafano sanawachotse ndipo anthu
anapitirizabe kupereka nsembe ndi kufukiza
lubani kumeneko.
5 Ndipo Yehova analanga mfumu ndi nthenda
ya khate mpaka tsiku limene inamwalira. Tsono
mfumuyo inkakhala m'nyumba yakeyake ya-
padera. Mwana wake Yotamu ndiye amene
ankayang'anira nyumba ya mfumu ndiponso
ndiye amene ankalamulira anthu m'dzikomo.
6 Ntchito zina za Azariya ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda?
7 Azariya anamwalira ndipo
anayikidwa m'manda pamodzi ndi makolo ake
mu Mzinda wa Davide. Ndipo Yotamu mwana
wake analowa ufumu m'malo mwake.

Zekariya Mfumu ya Israeli

8 M'chaka cha 38 cha Azariya mfumu
ya Yuda, Zekariya mwana wa Yeroboamu
anakhala mfumu ya Israeli ku Samariya
ndipo analamulira miyezi isanu ndi umodzi.
9 Ndipo iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova
monga anachitira makolo ake. Iye sanaleke
machimo a Yeroboamu mwana wa Nebati,
amene anachimwitsa nawo Israeli.
10 Salumu mwana wa Yabesi anachitira
chiwembu Zekariya. Anamukantha anthu
akuona, namupha, ndipo analowa ufumu
m'malo mwake.
11 Ntchito zina za Zekariya,
zinalembedwa m'buku la mbiri ya mafumu
a Israeli.
12 Awa ndiwo mawu a Yehova

amene anayankhula kwa Yehu kuti, “Ana ako adzalamulira Israeli mpaka m’bado wachinayi.”

Salumu Mfumu ya Israeli

13 Salumu mwana wa Yabesi anakhala mfumu m’chaka cha 39 cha ulamuliro wa Uziya mfumu ya Yuda ndipo analamulira mu Samariya mwezi
umodzi. 14 Ndipo Menahemu mwana wa Gadi anachoka ku Tiriza napita ku Samariya nakantha Salumu mwana wa Yabesi ku Samariya, namupha ndipo iye analowa ufumu m’malo mwake.

15 Ntchito zina za Salumu ndiponso za chiwembu chimene anachita, zinalembedwa m’buku la mbiri ya mafumu a Israeli.

16 Nthawi imeneyo Menahemu, kuchokera ku Tiriza, anakathira nkhondo mzinda wa Tipisa ndi anthu onse amene anali m’menemo ndi dera lonse lozungulira chifukwa iwo anakana kutsekula zipata zawo. Iye anatenga katundu yense mu mzinda wa Tipisa ndi kutumbula akazi onse oyembekezera.

Menahemu Mfumu ya Israeli

17 M’chaka cha 39 cha Azariya mfumu ya Yuda, Menahemu mwana wa Gadi anakhala mfumu ya Israeli ndipo analamulira mu Samariya zaka
khumi. 18 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova. Nthawi yonse ya ulamuliro wake sanasiye machimo a Yeroboamu mwana wa Nebati, amene anachimwitsa nawo Israeli.

19 Tsono Puli mfumu ya ku Asiriya inadzathira nkhondo dzikolo ndipo Menahemu anapatsa Puliyo makilogalamu 34,000 a siliva kuti

amuthandize ndi kulimbikitsa ufumu wake.
20 Menahemu anapeza ndalamazo kudzera
mu msonkho umene ankakhometsa Aisraeli.
Munthu aliyense wachuma ankapereka masekeli
a siliva makumi asanu kwa mfumu ya ku Asiriya.
Choncho mfumu ya ku Asiriya inabwerera ndipo
sinakhalenso m'dzikomo.
21 Ntchito zina za Menahemu ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Israeli? 22 Menahemu anamwalira
ndipo anayikidwa m'manda pamodzi ndi
makolo ake. Ndipo Pekahiya mwana wake
analowa ufumu m'malo mwake.

Pekahiya Mfumu ya Israeli

23 M'chaka cha makumi asanu a Azariya
mfumu ya Yuda, Pekahiya mwana wa Mena-
hemu anakhala mfumu ya Israeli mu Samariya
ndipo analamulira zaka ziwiri. 24 Pekahiya
anachita zoyipa pamaso pa Yehova. Iye sanaleke
machimo a Yeroboamu mwana wa Nebati,
omwe anachimwitsa nawo Israeli. 25 Ndipo
Peka mwana wa Remaliya, mtsogoleri wake
wa ankhondo, anamuchita chiwembu. Iye
pamodzi ndi anthu makumi asanu a ku Giliyadi
anapha Pekahiya pamodzi ndi Arigobu ndi
Ariyeli m'chipinda choteteza nyumba ya mfumu
mu Samariya. Kotero Peka anapha Pekahiya
ndipo analowa ufumu m'malo mwake.
26 Ntchito zina za Pekahiya ndi zonse zimene
anachita zinalembedwa m'buku la mbiri ya
mafumu a Israeli.

Peka Mfumu ya Israeli

27 M'chaka cha 52 cha Azariya mfumu ya Yuda, Peka mwana wa Remaliya anakhala mfumu ya Israeli ku Samariya ndipo analamulira zaka makumi awiri.
28 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova. Sanaleke machimo a Yeroboamu mwana wa Nebati, amene anachimwitsa nawo Israeli.
29 Nthawi ya Peka mfumu ya Israeli, Tigilati-Pileseri mfumu ya ku Asiriya anabwera ndi kudzalanda Iyoni, Abeli-Beti-Maaka, Yanowa, Kedesi ndi Hazori. Mfumu ya ku Asiriya inatenga Giliyadi ndi Galileya, kuphatikizanso madera onse a Nafutali ndipo anatumiza Aisraeli ku Asiriya.
30 Kenaka Hoseya mwana wa Ela anachitira chiwembu Peka mwana wa Remaliya. Anamukantha ndi kumupha ndipo anakhala mfumu m'malo mwake m'chaka makumi awiri cha Yotamu mwana wa Uziya.
31 Ntchito zina za Peka ndi zonse zimene anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri ya mafumu a Israeli?

Yotamu Mfumu ya Yuda

32 M'chaka chachiwiri cha Peka mwana wa Remaliya mfumu ya Israeli, Yotamu mwana wa Uziya mfumu ya Yuda anayamba kulamulira.
33 Iye anakhala mfumu ali ndi zaka 25 ndipo analamulira mu Yerusalemu zaka 16. Amayi ake anali Yerusa mwana wa Zadoki.
34 Iye anachita zabwino pamaso pa Yehova monga anachitira Uziya abambo ake.
35 Komabe malo opembedzera mafano sanawachotse ndipo anthu anapitiriza kupereka nsembe ndi kufukiza lubani kumeneko.

36 Ntchito zina za Yotamu ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 37 (Nthawi imeneyo, Yehova
anayamba kumatuma Rezini mfumu ya Aaramu
ndi Peka mwana wa Remaliya kudzamenyana
ndi Yuda). 38 Yotamu anamwalira ndipo
anayikidwa m'manda pamodzi ndi makolo ake
mu Mzinda wa Davide abambo ake. Ndipo Ahazi
mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.

16

Ahazi Mfumu ya Yuda

1 M'chaka cha 17 cha Peka mwana wa Re-
maliya, Ahazi mwana wa Yotamu mfumu ya
Yuda anayamba kulamulira. 2 Ahazi anakhala
mfumu ali ndi zaka makumi awiri ndipo anala-
mulira mu Yerusalemu zaka 16. Iye sana-
chite zabwino pamaso pa Yehova Mulungu wake
monga momwe Davide kholo lake ankachitira.
3 Iye anayenda m'njira ya mafumu a Israeli
mpaka kupereka mwana wake wamwamuna
pa moto ngati nsembe yopsereza, potsatira
zonyansa za anthu a mitundu imene Yehova
anayipirikitsa m'dzikomo Aisraeli asanafike.
4 Iyeyo ankapereka nsembe ndi kufukiza lubani
pa malo opembedzera mafano, pa mapiri ndi
pansi pa mtengo uliwonse wa masamba ambiri.

5 Ndipo Rezini mfumu ya Aramu ndi Peka
mwana wa Remaliya mfumu ya Israeli anapita
kukachita naye nkhondo ku Yerusalemu ndipo
anazinga Ahazi, koma sanathe kumugonjetsa.
6 Nthawi imeneyo Rezini mfumu ya Aramu
anatenganso Elati ndi kumubwezera kwa

Aaramu, nathamangitsa anthu a ku Yuda mu Elatimo. Aedomu anapita kukakhala ku Elati ndipo akukhalako mpaka lero lino.

7 Ahazi anatuma amithenga kwa Tigilati-Pileseri mfumu ya ku Asiriya kuti, "Ine ndine mtumiki wanu ndipo ndili pansi panu. Bwerani mudzandipulumutse m'dzanja la mfumu ya Aramu ndiponso m'dzanja la mfumu ya Israeli amene akundithira nkhondo."
8 Ndipo Ahazi anatenga siliva ndi golide amene anamupeza m'Nyumba ya Yehova ndi mosungira chuma cha nyumba ya mfumu ndi kutumiza ngati mphatso kwa mfumu ya ku Asiriya.
9 Mfumu ya ku Asiriya inamvera pokathira nkhondo mzinda wa Damasiko ndi kuwulanda. Anthu a mu mzindamo anawatumiza ku Kiri ndipo anapha Rezini.

10 Kenaka mfumu Ahazi inapita ku Damasiko kukakumana ndi Tigilati-Pileseri mfumu ya ku Asiriya. Iye anaona guwa lansembe ku Damasiko kuja ndipo anatumiza chitsanzo chake kwa wansembe Uriya, osasiyapo n'kanthu komwe kuti athe kulimanga.
11 Choncho wansembe Uriya anamanga guwa lansembe molingana ndi chitsanzo chimene anamutumizira Mfumu Ahazi kuchokera ku Damasiko ndipo anatsiriza kumanga guwalo Ahazi asabwere kuchokera ku Damasiko kuja.
12 Mfumu itabwera kuchokera ku Damasiko kuja ndi kuona guwalo, inasendera pafupi ndi kupereka nsembe paguwapo.
13 Mfumu inapereka nsembe yopsereza ndi nsembe ya chakudya. Inapereka nsembe yachakumwa ndi kuwaza magazi a

nsembe yake yachiyanjano paguwapo. 14 Guwa
lamkuwa limene linali pamaso pa Yehova anali-
chotsa kutsogolo kwa nyumbayo, kulichotsa
pakati pa guwa latsopano ndi Nyumba ya Yehova
ndi kukaliyika cha kumpoto kwa guwa lat-
sopanolo.

15 Pamenepo Mfumu Ahazi inalamula
wansembe Uriya kuti, "Pa guwa lalikulu
latsopano uziperekapo nsembe yopsereza ya
mmawa ndi nsembe ya chakudya ya madzulo,
nsembe yopsereza ya mfumu ndi nsembe yake
ya chakudya ndiponso nsembe za anthu onse
a m'dziko, za chakudya ndi chakumwa. Pa
guwali uziwazapo magazi a nsembe zonse
zopsereza ndi nsembe zina zonse. Koma ine
ndizigwiritsa ntchito guwa lansembe lamkuwa
pofuna kufunsira nzeru." 16 Ndipo wansembe
Uriya anachita monga analamulira Mfumu
Ahazi.

17 Mfumu Ahazi anachotsa maferemu a
maphaka nachotsapo mabeseni. Iye anatsitsa
mbiya yayikulu imene inali pamwamba pa
ng'ombe zamkuwa ndipo anayika pansi pa chi-
wundo cha miyala. 18 Iye anachotsa kadenga ka
pa Sabata kamene kanamangidwa m'kati mwa
Nyumba ya Yehova ndiponso anatseka chipata
cholowera mfumu cha kunja kwa nyumba ya
Yehova pofuna kukondweretsa mfumu ya ku
Asiriya.

19 Ntchito zina za Ahazi ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 20 Ahazi anamwalira ndipo
anayikidwa m'manda pamodzi ndi makolo ake

mu Mzinda wa Davide. Ndipo Hezekiya mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.

17

Hoseya Mfumu Yotsiriza ya Israeli

1 M'chaka cha 12 cha Ahazi mfumu ya Yuda, Hoseya mwana wa Ela anakhala mfumu ya Israeli mu Samariya ndipo analamulira zaka
zisanu ndi zinayi.
2 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova, koma osafanana ndi mafumu a Israeli amene ankalamulira iye asanalowe ufumuwo.

3 Salimenezeri mfumu ya ku Asiriya anabwera kudzathira nkhondo Hoseya amene anali pansi pa ulamuliro wake ndipo ankapereka
msonkho kwa iyeyo.
4 Koma mfumu ya ku Asiriya inazindikira kuti Hoseya akuwukira, pakuti Hoseyayo anali atatumiza nthumwi kwa So mfumu ya Igupto ndiponso analeka kukhoma msonkho kwa mfumu ya ku Asiriya, monga ankachitira chaka ndi chaka. Choncho Salimenezeri anagwira Hoseya ndi kumuyika
m'ndende.
5 Mfumu ya ku Asiriya inapita kukathira nkhondo dziko lonse la Israeli ndipo inapita mpaka ku Samariya ndipo
inazinga mzindawo kwa zaka zitatu.
6 M'chaka chachisanu ndi chinayi cha Hoseya, mfumu ya ku Asiriya inalanda Samariya ndipo inatenga Aisraeli ndi kupita nawo ku Asiriya. Anakawakhazika ku Hala ndi Habori m'mbali mwa mtsinje wa Gozani ndi m'mizinda ya Amedi.

Israeli Apita ku Ukapolo chifukwa cha Tchimo

7 Zonsezi zinachitika chifukwa Aisraeli
anachimwira Yehova Mulungu wawo, amene
anawatulutsa m'dziko la Igupto pansi pa
ulamuliro wa Farao mfumu ya Igupto. Iwo
ankapembedza milungu ina, 8 ndiponso
ankatsatira miyambo ya anthu a mitundu
imene Yehova anayichotsa pamene iwo
ankafika m'dzikomo pamodzinso ndi miyambo
yonse imene mafumu a Israeli anayambitsa.
9 Ndipo Aisraeli ankachita zoyipa mwamseri
kutsutsana ndi Yehova Mulungu wawo.
Kuchokera ku nsanja ya alonda mpaka ku
mzinda wotetezedwa, m'mizinda yawo yonse
anamangamo malo opembedzeramo mafano.
10 Anayimika miyala ya chipembedzo ndi
mitengo ya mafano a Asera pa phiri lililonse
lalitali ndi pansi pa mtengo uliwonse wa
masamba ambiri. 11 Pa malo aliwonse
opembedzera mafano, anthuwa ankafukiza
lubani monga momwe ankachitira anthu a
mitundu imene Yehova anayichotsa pamene
iwo ankafika. Iwo anachita zinthu zoyipa
zomwe zinaputa mkwiyo wa Yehova. 12 Ndipo
iwowo ankapembedza mafano ngakhale Yehova
ananena kuti, "Musadzachite zimenezi."
13 Yehova anachenjeza Israeli ndi Yuda kudzera
mwa aneneri ake onse ndi alosi kuti, "Lekani
mchitidwe wanu woyipawo. Mverani malamulo
anga ndi malangizo anga potsatira zonse
zolembedwa m'malamulo a Mose, zimene
ndinalamulira makolo anu kuti azimvere,
kudzera mwa aneneri, atumiki anga."

14 Koma anthuwa sanamvere ndipo

anawumitsa khosi ngati momwe analili makolo
awo, amene sanadalire Yehova Mulungu wawo.
15 Anakana malangizo ake ndi pangano anachita
ndi makolo awo ndipo ananyoza zochenjeza za
Yehova. Iwo anatsatira mafano achabechabe
nasanduka achabechabe. Anthuwa anatsanzira
mitundu ya anthu owazungulira ngakhale
kuti Yehova anawalamula kuti, "Musamachite
zomwe iwo amachita," koma iwo anachita
zomwe Yehova anawaletsa.

16 Iwowo anasiya malamulo onse a Yehova
Mulungu wawo, nadzipangira mafano awiri
osungunula a ana ang'ombe ndiponso fano
la Asera, napembedza zonse zamlengalenga
ndi kutumikira Baala. 17 Ndipo anadutsitsa
m'moto ana awo aamuna ndi aakazi. Iwo
ankawombeza mawula, namachitanso zanyanga
ndipo anadzipereka kuchita zoyipa pamaso pa
Yehova namukwiyitsa.

18 Choncho Yehova anakwiya nawo kwambiri
Aisraeli ndipo anawachotsa pamaso pake. Pal-
ibe amene anatsala kupatula fuko la Yuda
lokha. 19 Yuda nayenso sanasunge mala-
mulo a Yehova Mulungu wawo. Iwo ankat-
satira machitidwe amene Israeli anayambitsa.
20 Motero Yehova anakana Aisraeli onse. Iye
anawazunza nawapereka m'manja mwa anthu
ofunkha mpaka Iye atawachotseratu pamaso
pake.

21 Yehova atang'amba Israeli kumuchotsa ku
nyumba ya Davide, Aisraeliwo anasankha Yer-
oboamu mwana wa Nebati kukhala mfumu
yawo. Yeroboamu ananyengerera Aisraeli kuti

asatsatire Yehova ndipo anawachimwitsa tchimo
lalikulu. 22 Aisraeli anakakamira machimo onse
amene Yeroboamu anachita ndipo sanawasiye
23 mpaka pamene Yehova anawachotsa pamaso
pake monga anawachenjezera kudzera mwa
atumiki ake onse, aneneri. Choncho Aisraeli
anachotsedwa m'dziko lawo kupita ku ukapolo
ku Asiriya ndipo ali komweko mpaka lero lino.

Anthu Achilendo Akhala mu Samariya

24 Mfumu ya ku Asiriya inabweretsa an-
thu a ku Babuloni, Kuta, Awa, Hamati ndi
a ku Sefaravaimu kudzawakhazika m'mizinda
ya Samariya kulowa m'malo mwa Aisraeli.
Iwo anatenga Samariya ndi kukhala m'mizinda
yake. 25 Iwo atayamba kukhala kumeneko,
sanapembedze Yehova choncho Yehova anatu-
miza mikango pakati pawo ndipo inapha ena
mwa iwo. 26 Tsono mfumu ya ku Asiriya
inawuzidwa za nkhaniyi kuti, "Anthu amene
munawatumiza ndi kuwakhazika m'mizinda
ya Samariya sakudziwa chimene Mulungu wa
dzikolo amafuna. Choncho Iye watumiza
mikango pakati pawo imene ikuwapha chifukwa
anthuwo sadziwa chimene Mulungu wa dzikolo
amafuna."

27 Tsono mfumu ya ku Asiriya inalamula
kuti, "Tengani wansembe mmodzi mwa amene
munawagwira ukapolo, mupite naye kumeneko
ndipo akakhale komweko nakaphunzitse an-
thu zimene Mulungu wa dzikolo amafuna."
28 Choncho mmodzi mwa ansembe amene
anawatenga ku Samariya anabwera kudzakhala

ku Beteli ndipo ankaphunzitsa anthuwo kupem-
bedza Yehova.

29 Koma mtundu uliwonse wa anthu
unkapangabe mafano a milungu yawoyawo
m'mizinda yambiri imene anthuwo ankakhala,
ndipo anayika milunguyo m'nyumba za milungu
zimene anthu a ku Samariya anamanga ku
malo opembedzera mafano. 30 Anthu a ku
Babuloni anapanga Sukoti-Benoti, anthu a ku
Kuti anapanga Nerigali, ndipo anthu a ku Hamati
anapanga Asima; 31 Aava anapanga Nibihazi ndi
Taritaki, ndipo Asefaravaimu ankawotcha ana
awo pa moto ngati nsembe kwa Adirameleki ndi
Anameleki, milungu ya Asefaravaimu. 32 Iwo
ankapembedza Yehova, koma ankadzisankhira
okha pakati pawo anthu wamba kuti akhale
ansembe awo ku nyumba za milungu za ku malo
opembedzera mafano. 33 Iwowo ankapembedza
Yehova, komanso ankatumikira milungu yawo
molingana ndi miyambo ya mitundu ya kumene
ankachokera.

34 Mpaka lero lino iwo akupitirizabe ku-
chita zimene ankachita poyamba. Sapembedza
Yehova kapenanso kutsata malangizo ake ndi
malamulo ake, chiphunzitso chake monga mwa
malamulo amene Yehova anawapereka kwa
zidzukulu za Yakobo, amene anamutcha Israeli.
35 Pamene Yehova anachita pangano ndi Ais-
raeli, Iye anawalamula kuti, "Musapembedze
milungu ina kapena kuyigwadira iyo, kuyitu-
mikira kapena kupereka nsembe kwa iyoyo.
36 Koma Yehova amene anakutulutsani m'dziko
la Igupto ndi dzanja lake lamphamvu ndiye

amene muyenera kumupembedza. 37 Muyenera
kusamalitsa nthawi zonse kusunga malangizo
anga ndi malemba anga, chiphunzitso ndi mala-
mulo amene anakulemberani. Musapembedze
milungu ina. 38 Musayiwale pangano limene
ndinapangana nanu ndipo musamapembedze
milungu ina. 39 M'malo mwake muzipembedza
Yehova Mulungu wanu pakuti ndiye amene
adzakulanditsani m'dzanja la adani anu onse."

40 Komabe iwo sanamvere ndipo anapitiriza
kuchita zomwe ankachita kale. 41 Ngakhale
anthuwo ankapembedza Yehova, ankatumiki-
ranso mafano awo. Mpaka lero lino ana awo
ndi zidzukulu zawo zikupitiriza kuchita zomwe
ankachita makolo awo.

18

Hezekiya Mfumu ya Yuda

1 M'chaka chachitatu cha Hoseya mwana wa
Ela mfumu ya Israeli, Hezekiya mwana wa Ahazi
mfumu ya Yuda analowa ufumu. 2 Anakhala
mfumu ali ndi zaka 25 ndipo analamulira mu
Yerusalemu zaka 29. Amayi ake anali Abi,
mwana wa Zekariya. 3 Iye anachita zolungama
pamaso pa Yehova monga anachitira Davide
kholo lake. 4 Anachotsa malo opembedzer-
ako mafano, anaphwanya miyala yachipem-
bedzo ndiponso anadula mafano a Asera. Iye
anaphwanya njoka yamkuwa imene Mose ana-
panga, pakuti mpaka kufikira nthawi imeneyi
Aisraeli amafukiza lubani kwa njoka imeneyi.
(Imatchedwa Nehusitani).

5 Hezekiya anadalira Yehova Mulungu wa
Israeli. Kotero panalibe wina wofanana naye
pakati pa mafumu onse a Yuda, asanakhale
mfumu kapena atakhala kale mfumu. 6 Iye
anakangamira Yehova ndipo sanamusiye koma
anasunga malamulo amene Yehova anapatsa
Mose. 7 Ndipo Yehova anali naye ndipo ku-
likonse kumene anapita zinthu zinkamuyendera
bwino. Iye anagalukira mfumu ya ku Asiriya
ndipo sanayitumikirenso. 8 Iye anakantha Afil-
isti kuyambira ku nsanja ya alonda mpaka ku
mzinda wotetezedwa. Anakafika mpaka ku Gaza
ndi ku malire ake.

9 M'chaka chachinayi cha Mfumu Hezekiya,
chimene chinali chaka chachisanu ndi chiwiri
cha Hoseya mwana wa Ela mfumu ya Israeli,
Salimenezeri, mfumu ya ku Asiriya anabw-
era kudzathira nkhondo mzinda wa Samariya
ndi kuwuzinga 10 Asiriya analanda mzindawu
patatha zaka zitatu. Choncho mzinda wa
Samariya unalandidwa chaka chachisanu ndi
chimodzi cha Hezekiya, chimene chinali chaka
chachisanu ndi chinayi cha Hoseya mfumu ya
Israeli. 11 Mfumu ya ku Asiriya inatenga Ais-
raeli kupita nawo ku ukapolo ku Asiriya ndipo
anakawakhazika ku Hala, ku Habori pafupi ndi
mtsinje wa Gozani ndi m'mizinda ya Amedi.
12 Izi zinachitika chifukwa sanamvere zonena
za Yehova Mulungu wawo, koma anaphwanya
pangano lake ndi zonse zimene Mose mtumiki
wa Yehova anawalamula. Iwo sanamvere mala-
mulowo kapena kuwagwiritsa ntchito.

13 M'chaka chakhumi ndi chinayi cha ula-

muliro wa Mfumu Hezekiya, Senakeribu mfumu
ya ku Asiriya anathira nkhondo mizinda yonse
yotetezedwa ya Yuda, nayilanda. 14 Choncho
Hezekiya mfumu ya Yuda anatumiza uthenga
kwa mfumu ya ku Asiriya ku Lakisi wonena kuti,
"Ine ndalakwa. Chokani kuno ndipo ndidzaku-
patsani chilichonse chimene munene." Mfumu
ya ku Asiriya inalamula mfumu Hezekiya,
mfumu ya Yuda, kuti azipereka makilogalamu a
siliva okwana 3,000 ndi makilogalamu a golide
1,000. 15 Mfumu Hezekiya inapereka siliva yense
amene anapezeka m'Nyumba ya Yehova ndi
m'nyumba zosungiramo chuma cha mfumu.

16 Nthawi imeneyi Hezekiya mfumu ya Yuda
anakanganula golide amene anakuta zitseko ndi
mphuthu za chipata cha Nyumba ya Yehova
namupereka kwa mfumu ya ku Asiriya.

Senakeribu Aopseza Yerusalemu

17 Mfumu ya ku Asiriya inatuma Taritani,
Rabusarisi ndi Rabusake pamodzi ndi gulu
lalikulu la ankhondo, kwa Mfumu Hezekiya
ku Yerusalemu kuchokera ku Lakisi. Iwo
anafika ku Yerusalemu nakayima pafupi ndi
ngalande ya madzi yochokera ku Dziwe Lakum-
tunda, pa msewu waukulu wopita ku malo a
Munda wa Mmisiri Wochapa. 18 Iwo anayi-
tana mfumu, ndipo Eliyakimu mwana wa Hi-
likiya woyang'anira nyumba ya mfumu, Sebina
mlembi wa bwalo ndi Yowa mwana wa Asafu
mlembi wa zochitika anapita kwa anthuwo.

19 Ndipo Rabusake anawawuza kuti, "Ka-
muwuzeni Hezekiya kuti,

“ ‘Mfumu yayikulu, mfumu ya ku Asiriya
ikunena kuti, ‘Kodi chikukulimbitsa mtima ndi
chiyani?’ 20 Iwe ukuti uli ndi luso ndiponso
mphamvu pa nkhondo, komatu ukuyankhula
mawu opanda pake. Kodi tsono iwe uku-
dalira yani kuti undiwukire ine? 21 Taona
tsono, iwe ukudalira Igupto, bango lothyokalo,
limene limalasa m’manja mwa munthu ngati
waliyesa ndodo yoyendera! Umo ndi mmene
Farao mfumu ya ku Igupto imachitira aliyense
amene akuyidalira.’ ” 22 Ndipo ngati ukunena
kwa ine kuti, “Ife tikudalira Yehova Mulungu
wathu.” Kodi si Mulungu yemweyo amene
nyumba zake ndi maguwa ake Hezekiya ana-
chotsa, nawuza anthu a ku Yuda ndi a ku
Yerusalemu kuti, “Muzipembedza pa guwa
lansembe ili mu Yerusalemu?”
23 “ ‘Ndipo tsopano bwera udzakambirane
ndi mbuye wanga, mfumu ya ku Asiriya: ine
ndidzakupatsa akavalo 2,000 ngati ungathe
kupeza okwerapo! 24 Ungathe bwanji ku-
gonjetsa ngakhale mmodzi mwa akazembe
ang’onoang’ono a mbuye wanga, pamene
ukudalira Igupto kuti akupatse magaleta ndi
anthu okwera pa akavalo? 25 Kuwonjezera
pamenepa, kodi ine ndabwera kudzathira
nkhondo ndi kuwononga malo ano popanda
chilolezo cha Yehova? Yehova mwini ndiye
anandiwuza kuti ndidzathire nkhondo ndi
kuwononga dziko lino.’ ”

26 Pamenepo Eliyakimu mwana wa Hilikiya,
Sebina ndi Yowa anawuza Rabusakeyo
kuti, “Chonde yankhulani kwa atumiki

anufe m'Chiaramu, popeza timachimva. Musayankhule nafe mu Chihebri kuopa kuti anthu onse amene ali pa khomapa angamve."
27 Koma Rabusake anayankha kuti, "Kodi mbuye wanga wanditumа kuti ndidzanene zinthu izi kwa mbuye wanu yekha ndi inu nokha basi? Ayi, komanso kwa anthu amene akhala pa khomawa. Iwowa adzadya chimbudzi chawo chomwe ndi kumwa mkodzo wawo womwe monga momwe mudzachitire inuyonso."
28 Tsono Rabusake anayimirira nafuwula mu Chihebri kuti, "Imvani mawu a mfumu yayikulu,
mfumu ya ku Asiriya! 29 Zimene mfumu
ikunena ndi izi: 'Musalole kuti Hezekiya akunamizeni. Iye sangakupulumutseni m'dzanja
langa. 30 Hezekiya asakukakamizeni kudalira Yehova ndi mawu akuti, 'Ndithu, Yehova adzatipulumutsa; ndipo sadzapereka mzindawu m'dzanja la mfumu ya ku Asiriya.'
31 "Musamumvere Hezekiya. Zimene mfumu ya ku Asiriya ikunena ndi izi: Pangani mtendere ndi ine ndipo mutuluke mu mzinda. Mukatero aliyense wa inu adzadya mphesa ndi nkhuyu za m'munda mwake ndiponso adzamwa madzi a
m'chitsime chake, 32 mpaka nditabwera kudzakutengani kupita ku dziko lofanana ndi lanuli, dziko la tirigu ndi vinyo watsopano, dziko la chakudya ndi minda ya mipesa, dziko la mitengo ya olivi ndi uchi. Sankhani moyo osati imfa!
"Musamvere zonena Hezekiya, pakuti iye akukusocheretsani ponena kuti, 'Yehova adzatipulumutsa.'
33 Kodi mulungu wa anthu a
mtundu wina uliwonse wapulumutsapo dziko

lake m’dzanja la mfumu ya ku Asiriya? 34 Kodi
ili kuti milungu ya Hamati ndi Aripadi? Ili kuti
milungu ya Sefaravaimu, Hena ndi Ivani? Kodi
inapulumutsa Samariya m’dzanja langa? 35 Kodi
ndi milungu iti mwa milungu yonse ya mayiko
awa amene anapulumutsa dziko lake m’dzanja
langa? Nanga tsono Yehova adzapulumutsa
Yerusalemu m’dzanja langa motani?”
36 Koma anthu anakhala chete ndipo
sanayankhepo kanthu, chifukwa mfumu
inawalamula kuti, “Musayankhe.”
37 Pamenepo anthu atatu aja Eliyakimu,
mwana wa Hilikiya amene ankayang’anira
nyumba ya mfumu, Sebina mlembi wa bwalo
ndi Yowa mwana wa Asafu, mlembi wa zochi-
tika anapita kwa Hezekiya atang’amba zovala
zawo ndipo anamuwuza Hezekiya zonse zimene
anayankhula Rabusake uja.

19

Kupulumutsidwa kwa Yerusalemu
1 Mfumu Hezekiya atamva zimenezi,
anang’amba zovala zake navala chiguduli
ndipo analowa m’Nyumba ya Yehova. 2 Iye
anatuma Eliyakimu, woyang’anira nyumba
ya mfumu, Sebina mlembi wa bwalo ndi
ansembe akuluakulu, onse atavala ziguduli,
kwa mneneri Yesaya mwana wa Amozi. 3 Iwo
anamuwuza kuti, “Hezekiya akunena kuti, ‘Lero
ndi tsiku lamavuto, lachilango ndi lamanyazi.
Ife lero tili ngati mayi woyembekezera amene
pofika nthawi yoti achire akupezeka kuti

alibe mphamvu zoberekera.
4 Mwina Yehova
Mulungu wanu adzamva mawu onse a Rabusake amene mbuye wake, mfumu ya ku Asiriya anamutuma kudzanyoza Mulungu wamoyo, ndipo Mulunguyo adzamulanga chifukwa cha mawu amene Yehova Mulungu wanu wamva. Choncho pemphererani anthu otsala amene akanali ndi moyo.' "
5 Akuluakulu a Mfumu Hezekiya atafika kwa
Yesaya,
6 Yesaya anawawuza kuti, "Kawuzeni
mbuye wanu kuti, 'Yehova akunena kuti: Usachite mantha ndi zimene wamva, mawu amene nthumwi za mfumu ya ku Asiriya zandinyoza nawo Ine.
7 Tamverani! Ine ndidzayika mwa
mfumuyo mzimu wina kotero kuti akadzamva mphekesera ya nkhondo, adzabwerera ku dziko lake ndipo Ine ndidzachititsa kuti aphedwe ndi lupanga kwawo komweko.' "
8 Rabusake atamva kuti mfumu ya ku Asiriya
yachoka ku Lakisi, iye anabwerera m'mbuyo ndipo anakapeza mfumu ikuchita nkhondo ndi mzinda wa Libina.
9 Nthawi imeneyi Senakeribu analandira
uthenga wakuti Tirihaka, mfumu ya ku Kusi, akubwera kudzachita naye nkhondo. Choncho iye anatumanso amithenga kwa Hezekiya ndi mawu awa:
10 "Kawuzeni Hezekiya
mfumu ya Yuda kuti: Usalole kuti Mulungu amene ukumudalira akupusitse ponena kuti, 'Yerusalemu sadzaperekedwa m'manja mwa mfumu ya ku Asiriya.'
11 Ndithu iwe unamva
chimene mafumu a Asiriya anachita ku mayiko ena onse, kuti anawawononga kotheratu. Ndipo

kodi iwe n'kupulumuka? 12 Kodi milungu ya
mitundu imene makolo anga anayigonjetsa,
milungu ya anthu a ku Gozani, Harani,
Rezefi ndi Aedeni amene anali ku Teli Asara,
inawapulumutsa? 13 Kodi mafumu a Hamati,
Aripadi ndi mafumu a mizinda ya Sefaravaimu,
Hena ndi Iva, ali kuti?"

Pemphero la Hezekiya

14 Hezekiya analandira kalata kwa amithenga
aja nayiwerenga. Pomwepo anapita ku Nyumba
ya Yehova nayika kalatayo pamaso pa Yehova.
15 Ndipo Hezekiya anapemphera kwa Yehova
nati, "Inu Yehova Mulungu wa Israeli, Inu
amene mumakhala pa Akerubi, Inu nokha ndinu
Mulungu wolamulira maufumu onse a dziko
lapansi. Inu munalenga kumwamba ndi dziko
lapansi. 16 Inu Yehova, tcherani khutu lanu
ndipo mumve Yehova tsekulani maso anu ndipo
muone, imvani mawu onse amene Senakeribu
watumiza kunyoza Inu Mulungu wamoyo.

17 "Inu Yehova, n'zoonadi kuti mafumu a
Asiriya anawononga mitundu iyi ndi mayiko
awo. 18 Iwo anaponya milungu yawo pa moto
ndi kuyiwononga pakuti sinali milungu koma
mitengo ndi miyala chabe, yopangidwa ndi an-
thu. 19 Ndipo tsopano Inu Yehova Mulungu
wathu, tipulumutseni ndithu m'dzanja lake, kuti
maufumu onse a dziko lapansi adziwe kuti Inu
nokha, Inu Yehova, ndinu Mulungu."

Yankho la Mulungu Kudzera mwa Yesaya

20 Ndipo Yesaya mwana wa Amozi anatumiza
uthenga kwa Hezekiya wakuti, “Yehova Mu-
lungu wa Israeli akuti, ‘Ndamva pemphero lako
lonena za Senakeribu mfumu ya ku Asiriya.’ ”
21 Mawu amene Yehova wayankhula wotsutsana
naye ndi awa:

“Namwali wa Ziyoni
akukunyoza ndi kukuseka iwe.
Mwana wamkazi wa Yerusalemu
akupukusa mutu wake kumbuyo kwako.
22 Kodi iweyo wanyoza ndi kuchitira chipongwe yani?
Kodi ndani amene wamufuwulira mawu ako ndi kumuyang’ana monyada?
Wachitiratu izi Woyera wa Israeli!
23 Kudzera mwa amithenga ako
wonyoza Ambuye.
Ndipo wanena kuti,
‘Ndi magaleta ochuluka
ndinakwera mapiri ataliatali,
pa msonga za mapiri a Lebanoni.
Ndigwetsa mitengo yake ya mkungudza yayitali kwambiri,
mitengo yake ya payini yabwino kwambiri.
Ndalowanso m’kati mwake mwenimweni,
mwa nkhalango yake yowirira kwambiri.
24 Ndakumba zitsime ku mayiko achilendo
ndipo ndinamwa madzi a kumeneko.
Ndi mapazi anga
ndawumitsa mitsinje yonse ya ku Igupto.’ ”

25 “ ‘Kodi sunamvepo?
Zimenezi ndinazikhazikitsa kalekale.

Ndinazikonzeratu masiku amakedzana;
tsopano ndachita kuti zichitikedi,
iwe kwako kunali kungosandutsa mizinda yotetezedwa
kukhala milu ya miyala.
26 Anthu a kumeneko ndi opanda mphamvu,
athedwa nzeru ndipo ali ndi manyazi.
Ali ngati mbewu za m'munda,
ngati udzu wanthete,
ali ngati udzu womera pa denga,
umene umawuma usanakule n'komwe.' "

27 " 'Koma Ine ndimadziwa kukhala kwako,
kutuluka kwako ndi kulowa kwako,
ndi mkwiyo wako pa Ine.
28 Chifukwa chakuti wandikwiyira
ndipo ndamva za mwano wako,
ndidzakola mphuno yako ndi mbedza
ndi kuyika chitsulo changa m'kamwa mwako,
ndipo ndidzakubweza pokudzeretsa
njira yomwe unadzera pobwera.'
29 "Koma iwe Hezekiya, chizindikiro chako chidzakhala ichi:
"Chaka chino mudzadya tirigu wamphulumukwa,
ndipo chaka chamawa mudzadya tirigu wongodzimerera.
Koma chaka chachitatu mudzadzala ndi kukolola,
mudzawoka mphesa ndipo mudzadya zipatso zake.
30 Anthu a nyumba ya Yuda amene adzatsale
adzazika mizu ndi kubereka zipatso.

31 Pakuti ku Yerusalemu kudzachokera anthu otsala,
ndi ku phiri la Ziyoni kudzachokera gulu la anthu opulumuka.”
“Changu cha Yehova Wamphamvuzonse chidzachita zimenezi.

32 “Choncho chimene Yehova akunena za
mfumu ya ku Asiriya ndi ichi:
“ ‘Iye sadzalowa mu mzinda umenewu
kapena kuponyamo muvi.
Sadzayandikira mzindawu ndi zishango zake
kapena kumanga nthumbira ya nkhondo.
33 Adzabwerera potsata njira imene anadzera pobwera;
sadzalowa mu mzinda umenewu,
akutero Yehova.
34 Ndidzateteza mzinda umenewu kuwupulumutsa,
chifukwa cha Ine mwini ndiponso chifukwa cha Davide mtumiki wanga.’ ”

35 Usiku umenewo mngelo wa Yehova anapita
ku misasa ya ku Asiriya ndi kupha ankhondo
185,000. Ndipo pamene anthu anadzuka
mmawa, taonani, mitembo inali ngundangunda!
36 Choncho Senakeribu mfumu ya ku Asiriya
anapasula misasa ndi kuchoka. Anabwerera ku
Ninive nakakhala kumeneko.
37 Tsiku lina, pamene Senakeribu ankapem-
bedza m’nyumba ya Nisiroki mulungu wake,
ana ake Adirameleki ndi Sarezeri anamupha
ndi lupanga ndipo anathawira ku dziko la
Ararati. Tsono Esrahadoni, mwana wake,
analowa ufumu m’malo mwake.

20

Kudwala kwa Hezekiya

1 Masiku amenewo Hezekiya anadwala ndipo
anali pafupi kufa. Mneneri Yesaya, mwana wa
Amozi anapita kukamuona ndipo anamuwuza
kuti, "Yehova akuti: Konza nyumba yako chi-
fukwa umwalira ndipo suchira."
2 Hezekiya anatembenuka nayang'ana ku
khoma ndipo anapemphera kwa Yehova kuti,
3 "Inu Yehova, kumbukirani ndithu mmene
ndayendera mokhulupirika ndi mtima wonse
ndipo ndachita zolungama pamaso panu."
Hezekiya analira kwambiri.
4 Yesaya asanatuluke m'bwalo lapakati, Yehova
anayankhula kuti, 5 "Bwerera, kamuwuze
Hezekiya mtsogoleri wa anthu anga kuti,
'Yehova Mulungu wa Davide kholo lako
akuti: Ndamva pemphero lako ndipo misozi
yako ndayiona ndipo ndidzakuchiritsa. Tsiku
lachitatu kuchokera lero udzapita ku Nyumba
ya Yehova. 6 Ndidzawonjezera zaka khumi ndi
zisanu pa moyo wako. Ndidzakupulumutsa
iwe pamodzi ndi mzinda umenewu m'dzanja
la mfumu ya ku Asiriya. Ndidzateteza mzinda
umenewu chifukwa cha Ine mwini ndiponso
chifukwa cha Davide mtumiki wanga.' "
7 Pamenepo Yesaya anati, "Konzani phala
lankhuyu." Iwo anakonza phalalo nalipaka pa
chithupsacho ndipo Hezekiya anachira.
8 Tsono Hezekiya anafunsa Yesaya kuti, "Kodi
padzakhala chizindikiro chanji choonetsa kuti
Yehova adzandichiritsa ndi kuti ndidzapita ku

Nyumba ya Yehova pa tsiku lachitatu kuchokera lero lino?”

9 Yesaya anayankha kuti, “Chizindikiro cha Yehova chosonyeza kuti Iye adzachita chimene walonjeza ndi ichi: Kodi chithunzithunzi chipite patsogolo kapena chibwerere pambuyo makwerero khumi?”

10 Hezekiya anati, “N’chapafupi kuti chithunzithunzi chipite patsogolo makwerero khumi, kulekana n’kuti chithunzithunzicho chibwerere m’mbuyo makwerero khumi.”

11 Pamenepo mneneri Yesaya anapemphera kwa Yehova ndipo Yehova anachititsa kuti chithunzithunzi chibwerere m’mbuyo makwerero khumi pa makwerero amene mfumu Ahazi anamanga.

Akazembe Ochokera ku Babuloni

12 Pa nthawi imeneyo Merodaki-Baladani
mwana wa Baladani mfumu ya Babuloni ana-
tumiza amithenga kwa Hezekiya kukapereka
makalata ndi mphatso, chifukwa n’kuti atamva
za kudwala kwa Hezekiyayo. 13 Hezekiya ana-
landira amithengawo ndipo anawaonetsa zonse
zimene zinali m’nyumba zake zosungiramo
chuma. Anawaonetsa siliva, golide, zonunkhir-
itsa zakudya ndi mafuta abwino kwambiri,
zida zake zankhondo ndiponso china chili-
chonse chimene chinali mosungiramo zinthu
zake. Panalibe chinthu m’nyumba yake yau-
fumu kapena mu ufumu wake wonse chimene
Hezekiya sanawaonetse.

14 Tsono mneneri Yesaya anapita kwa Mfumu Hezekiya namufunsa kuti, “Kodi anthu aja anakuwuzani zotani ndipo anachokera kuti?”

Hezekiya anayankha kuti, “Anachokera ku dziko lakutali, ku Babuloni.”

15 Mneneriyo anafunsa kuti, “Kodi anaona chiyani m’nyumba yanu yaufumu?”

Hezekiya anayankha kuti, “Anaona china chilichonse m’nyumba yanga yaufumu ndipo palibe ndi chinthu chimodzi chomwe chimene sindinawaonetse m’nyumba zanga zosungiramo chuma.”

16 Pamenepo Yesaya anawuza Hezekiya
kuti, “Imvani zimene Yehova akunena:
17 Taonani, masiku akubwera ndithu pamene
zonse za m’nyumba yanu yaufumu, zonse
zimene makolo anu anazisunga mpaka lero,
zidzatengedwa kupita ku Babuloni. Palibe
chimene chidzatsale, akutero Yehova. 18 Ndipo
ena mwa ana anu omwe, amene mudzabereke
adzatengedwa ndipo adzawasandutsa anthu
ofulidwa m’nyumba yaufumu ya mfumu ya
Babuloni.”

19 Hezekiya anayankha kuti, “Mawu a Yehova amene mwayankhulawa ndi abwino. Pakuti iye ankaganiza kuti, ‘Kodi pa nthawi yanga sipadzakhala mtendere ndi bata?’ ”

20 Ntchito zina za Hezekiya ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m’buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 21 Hezekiya anamwalira
nagona pamodzi ndi makolo ake. Ndipo Manase
mwana wake analowa ufumu m’malo mwake.

21

Manase Mfumu ya Yuda

1 Manase anakhala mfumu ali ndi zaka khumi
ndi ziwiri ndipo analamulira mu Yerusalemu
zaka 55. Amayi ake anali Hefiziba. 2 Iye
anachita zoyipa pamaso pa Yehova, potsatira
mchitidwe wonyansa wa mitundu imene Yehova
anayipirikitsa pofika Aisraeli. 3 Iyetu ana-
manganso malo opembedzera mafano amene
Hezekiya abambo ake anawawononga. Anaman-
gira Baala maguwa a nsembe ndi mtengo wa
fano la Asera monga anachitira Ahabu mfumu
ya Israeli ndipo ankapembedza zolengedwa
zonse zamlengalenga. 4 Anamanga maguwa
ansembewa m'Nyumba ya Yehova, m'mene
Yehova ananena kuti, "Mu Yerusalemu ndidza-
yikamo Dzina langa." 5 M'mabwalo onse awiri
a Nyumba ya Yehova, Manase anamangamo
maguwa opembedzerapo zinthu zamlengalenga.
6 Iye anapsereza mwana wake pa moto ngati
nsembe, ankachita za matsenga, ankawombeza
mawula, ankapita kwa woyankhula ndi mizimu
ya anthu akufa ndiponso ankapembedza miz-
imu. Iyeyo anachita zoyipa zambiri pamaso pa
Yehova ndipo anakwiyitsa Yehovayo.

7 Iye anatenga fano losema la Asera limene
analipanga ndi kuliyika m'Nyumba ya Yehova,
Nyumba imene Yehova ananena kwa Davide ndi
mwana wake Solomoni kuti, "M'nyumba iyi ndi
mu Yerusalemu ndiwo malo amene ndasankha
pakati pa mafuko onse a Aisraeli kuyikamo
Dzina langa kwamuyaya. 8 Sindidzalola kuti

Aisraeli achotsedwe m'dziko lawo limene ndi-
napatsa makolo awo ngati iwowo adzasamala
kuchita zinthu zonse zimene ndinawalamula ndi
kusunga malamulo onse amene mtumiki wanga
Mose anawapatsa." 9 Koma anthu sanamvere.
Manase anawasochereretsa, kotero kuti anachita
zoyipa zambiri kupambana anthu a mitundu ina
amene Yehova anawawononga pamene Aisraeli
ankafika.

10 Yehova anayankhula kudzera mwa atumiki
ake, aneneri kuti, 11 "Manase mfumu ya Yuda
wachita machimo onyansawa ndipo wachita
zoyipa kupambana Aamori amene analipo kale
iye asanabadwe ndi kuchimwitsa anthu a ku
Yuda ndi mafano ake. 12 Choncho Yehova
Mulungu wa Israeli akuti, 'Taonani, ndikubw-
eretsa pa Yerusalemu ndi Yuda mavuto akuti
aliyense amene adzawamve adzathedwa nzeru.
13 Ndidzalanga Yerusalemu ndi Yuda pogwiritsa
ntchito muyeso umene ndinalangira Samariya
ndi Ahabu pamodzi ndi nyumba yake. Ndidza-
yeretsa Yerusalemu monga mmene munthu
amachitira popukuta mbale ndipo atayipukuta
amayivundikira pansi. 14 Ndidzawataya anthu
otsala amene ndi cholowa changa ndipo ndidza-
wapereka m'manja mwa adani awo. Adza-
chotsedwa ndipo adaniwo adzawalanda zinthu
zonse 15 chifukwa anachita zoyipa pamaso panga
ndipo akhala akundikwiyitsa kuchokera tsiku
limene makolo awo anatuluka mu Igupto mpaka
lero lino.' "

16 Kuwonjezera apo, Manase anakhetsa
kwambiri magazi a anthu osalakwa mpaka

magaziwo kuyenderera mu Yerusalemu kuyambira mbali ina mpaka mbali ina, kuphatikiza pa kuchimwitsa Yuda, kotero kuti anthu anachita zoyipa pamaso pa Yehova.

17 Ntchito zina za Manase ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 18 Manase anagona
ndi makolo ake ndipo anayikidwa m'manda m'munda wa Uza, ku nyumba yaufumu. Ndipo Amoni mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.

Amoni Mfumu ya Yuda

19 Amoni anakhala mfumu ali ndi zaka 22
ndipo analamulira mu Yerusalemu zaka ziwiri. Amayi ake anali Mesulemeti mwana wa
Haruzi, wochokera ku Yotiba. 20 Iye anachita
zoyipa pamaso pa Yehova monga anachitira
Manase abambo ake. 21 Anatsatira makhalidwe
onse a abambo ake. Ankapembedza mafano amene abambo akewo ankawapembedza ndipo
ankawagwadira. 22 Iyeyo anasiya Yehova Mu-
lungu wa makolo ake ndipo sanayende m'njira ya Yehova.

23 Nduna za Amoni zinamuchita chiwembu
ndipo zinamupha m'nyumba yake. 24 Koma an-
thu a m'dzikomo anapha onse amene anachitira chiwembu Mfumu Amoni, nayika Yosiya mwana wake kukhala mfumu m'malo mwake.

25 Ntchito zina za Amoni ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 26 Iye anayikidwa m'manda
ake m'munda wa Uza. Ndipo Yosiya mwana wake analowa ufumu m'malo mwake.

22

Buku la Malamulo Lipezeka

1 Yosiya anakhala mfumu ali ndi zaka zisanu
ndi zitatu ndipo analamulira mu Yerusalemu
zaka 31. Amayi ake anali Yedida mwana wa
Adaiya wochokera ku Bozikati. 2 Iye anachita
zolungama pamaso pa Yehova ndipo anayenda
m'njira zonse za Davide kholo lake, osatembe-
nukira kumanja kapena kumanzere.

3 M'chaka cha 18 cha ufumu wake, Mfumu
Yosiya anatuma mlembi wa nyumba ya mfumu,
Safani, mwana wa Azariya, mwana wa Mesu-
lamu, ku Nyumba ya Yehova. Iye anati,
4 "Pita kwa mkulu wa ansembe Hilikiya ndipo
ukamuwuze kuti awerenge ndalama zimene
anthu abwera nazo ku Nyumba ya Yehova,
zimene alonda a pa khomo anasonkhanitsa
kwa anthu. 5 Ndalamazo azipereke kwa anthu
amene asankhidwa kuti ayang'anire ntchito ya
Nyumba ya Yehova. Ndipo anthu amenewa
azilipira antchito amene akukonzanso Nyumba
ya Yehova, 6 amisiri a matabwa, amisiri omanga
ndi amisiri a miyala. Iwo akagulenso matabwa
ndi miyala yosemedwa kuti akonzere Nyumba
ya Yehova. 7 Koma anthu amene apatsidwa
ndalama zolipira antchito okonza Nyumbayo
asawafunse za kagwiritsidwe ntchito ka ndala-
mazo, popeza ndi anthu wokhulupirika."

8 Mkulu wa ansembe Hilikiya anawuza Safani,
mlembiyo kuti, "Ndapeza Buku la Malamulo
m'Nyumba ya Yehova." Anapereka bukulo kwa
Safani amene analiwerenga. 9 Ndipo Safani

mlembi uja, anapita nakafotokozera mfumu
kuti, “Atumiki anu apereka ndalama zija zinali
m’Nyumba ya Yehova kwa anthu amene akug-
wira ntchito ndi kuyang’anira ntchito yokonza
Nyumba ya Yehova.” 10 Kenaka Safani mlem-
biyo, anafotokozera mfumu kuti, “Wansembe
Hilikiya wandipatsa buku.” Ndipo Safani anali-
werenga pamaso pa mfumu.
11 Mfumu itamva mawu a m’Buku la Mala-
mulo, inang’amba zovala zake. 12 Iyo inalamula
wansembe Hilikiya, Ahikamu mwana wa Safani,
Akibo mwana wa Mikaya, Safani mlembi uja
ndi Asaiya mtumiki wa mfumu, kuti, 13 “Pitani
mukafunse Yehova m’malo mwanga ndi m’malo
mwa anthu onse a m’dziko la Yuda, za zomwe
zalembedwa m’buku limene lapezekali. Mk-
wiyo wa Yehova ndi waukulu kwambiri pa ife
ndipo watiyakira chifukwa makolo athu sanam-
vere mawu a buku ili. Iwo sanachite molin-
gana ndi zonse zimene zalembedwa m’menemu
zokhudza ife.”
14 Choncho Hilikiya wansembe, Ahikamu, Ak-
ibo, Safani ndi Asaiya anapita kukayankhula
ndi Hulida, mneneri wamkazi, mkazi wa
Salumu mwana wa Tikiva, mwana wa Harihasi,
wosunga zovala zaufumu. Mneneri wamkaziyu
ankakhala mu Yerusalemu, ku chigawo chachi-
wiri cha mzindawo.
15 Ndipo iye anawawuza kuti, “Yehova Mu-
lungu wa Israeli akuti: Kamuwuzeni munthu
amene wakutumani kwa ine kuti, 16 ‘Ichi ndi
chimene Yehova akunena: Taonani, ndidz-
abweretsa mavuto pa malo ano ndi pa an-
thu ake, molingana ndi zonse zimene zalem-

bedwa m'buku limene mfumu ya Yuda yaw-
erenga. [17] Chifukwa anthuwo andisiya Ine ndi
kumafukiza lubani kwa milungu ina nandik-
wiyitsa ndi mafano onse amene manja awo
anapanga, mkwiyo wanga udzayaka pa malo
ano ndipo sudzazimitsidwa.' [18] Koma mfumu
ya Yuda imene inakutumani kuti mudzafunse
kwa Yehova kayiwuzeni kuti, 'Ichi ndi chimene
Yehova Mulungu wa Israeli akunena molin-
gana ndi mawu amene unamva: [19] Chifukwa
unasweka mtima ndi kudzichepetsa wekha pa-
maso pa Yehova, pamene unamva zomwe zi-
nayankhulidwa zotsutsana ndi malo ano ndi an-
thu ake, kuti adzakhala otembereredwa nasan-
duka bwinja, ndiponso chifukwa unang'amba
zovala ndi kulira pamaso panga, ndamva pem-
phero lako, akutero Yehova. [20] Choncho taona,
Ine ndidzakutenga kupita kwa makolo ako ndipo
udzayikidwa m'manda mwako mwamtendere.
Maso ako sadzaona mavuto onse amene ndidz-
abweretse pamalo pano.' "

Ndipo anthu aja anabwerera nakafotokoza mawu amenewa kwa mfumu.

23

Yosiya Akonzanso Pangano

[1] Pamenepo mfumu inayitanitsa akuluakulu
onse a ku Yuda ndi Yerusalemu. [2] Mfumuyo in-
apita ku Nyumba ya Yehova pamodzi ndi anthu
onse a ku Yuda, ndi onse okhala mu Yerusalemu,
ansembe ndi aneneri, ndiponso anthu ena onse
kuyambira wamng'ono mpaka wamkulu. Mfu-
muyo inawerenga mawu onse a m'Buku la

Chipangano limene linapezeka m'Nyumba ya
Yehova, anthu onse akumva. 3 Mfumu inay-
imirira pambali pa chipilala ndi kuchita pangano
pamaso pa Yehova kuti idzatsatira Yehova ndi
kusunga malamulo, mawu ndi malangizo ake
ndi mtima wonse ndi moyo wonse, kukwanir-
itsa mawu a m'panganoli, olembedwa m'bukuli.
Pamenepo anthu onse anadzipereka kutsatira
panganoli.

4 Mfumu inalamula wansembe wamkulu Hi-
likiya, ansembe othandizana naye ndi alonda a
pa khomo kuti achotse m'Nyumba ya Yehova
ziwiya zonse zopembedzera Baala ndi Asera
ndiponso mafano a zinthu zamlengalenga.
Yosiya anazitentha kunja kwa Yerusalemu, ku
minda ya ku Chigwa cha Kidroni ndipo phulusa
lake anapita nalo ku Beteli. 5 Iye anachotsa
ansembe a mafano amene anayikidwa ndi ma-
fumu a Yuda kuti azifukiza lubani ku malo opem-
bedzera mafano a ku mizinda ya ku Yuda ndi
kumalo ozungulira Yerusalemu, amene ankafuk-
iza lubani kwa Baala, dzuwa, mwezi, nyenyezi
ndi zinthu zonse zamlengalenga. 6 Anachotsa
fano la Asera m'Nyumba ya Yehova napita
nalo kunja kwa Yerusalemu, ku Chigwa cha
Kidroni, nalitentha kumeneko. Anapera fanolo
ndi kukataya phulusa lake pa manda a an-
thu wamba. 7 Iye anagwetsanso tinyumba ta
ochita zachiwerewere, timene tinali m'Nyumba
ya Yehova, kumene akazi ankalukirako mikanjo
yovala popembedza Asera.

8 Yosiya anabweretsanso ansembe onse
kuchokera m'mizinda ya Yuda, nawononga

malo opembedzera mafano, kuyambira ku
Geba mpaka ku Beeriseba, kumene ansembe
ankafukizako lubani. Anagwetsa nyumba za
milungu zimene zinali pa chipata cha Yoswa,
bwanamkubwa wa mzindawo, kumanzere kwa
chipata cha mzinda. 9 Ngakhale kuti ansembe
a ku malo opembedzera mafanowo sanawalole
kuti atumikire pa guwa lansembe la Yehova
mu Yerusalemu, koma ankadya buledi wopanda
yisiti pamodzi ndi ansembe anzawo.

10 Mfumu Yosiya anawononganso Tofeti,
amene anali ku Chigwa cha Hinomu, kuti wina
aliyense asagwiritse ntchito malowo popereka
mwana wake wamwamuna kapena wamkazi pa
moto kwa Moleki. 11 Anachotsa pa chipata
cholowera ku Nyumba ya Yehova akavalo
amene mafumu a Yuda anawapereka ngati
nsembe kwa dzuwa. Akavalo anali pafupi ndi
bwalo la chipinda cha mkulu wina wotchedwa
Natani-Meleki. Ndipo Yosiya anatentha magaleta
opembedzera dzuwa.

12 Anagwetsa maguwa amene mafumu a Yuda
anawamanga pa denga pafupi ndi chipinda
chapamwamba cha Ahazi, ndiponso maguwa
amene Manase anamanga m'mabwalo awiri
a Nyumba ya Yehova. Yosiya anawachotsa
kumeneko nawaphwanya ndi kutaya zidutswa
zake m'Chigwa cha Kidroni. 13 Mfumuyo ina-
wononga malo opembedzera mafano amene ali
kummawa kwa Yerusalemu cha kumpoto kwa
Phiri la Chiwonongeko. Maguwawa Solomoni
mfumu ya Israeli inamangira Asitoreti, fano la-
likazi lonyansa la Asidoni, Kemosi, fano lonyansa

la Amowabu, ndi Moleki, fano lonyansa la anthu
a ku Amoni. 14 Yosiya anaphwanya miyala ya
chipembedzo ndiponso anadula mitengo ya fano
la Asera ndipo anakwirira malowo ndi mafupa a
anthu.
15 Ngakhalenso guwa lansembe la ku
Beteli, malo opembedzera mafano amene
anapanga Yeroboamu mwana wa Nebati, amene
anachimwitsa Israeli, Yosiya anawononga
guwalo ndi malo opembedzera mafanowo. Iye
anatentha malo opembedzera mafanowo ndi
kuwapera ndipo anatenthanso fano la Asera.
16 Kenaka Yosiya anayang'anayang'ana ndipo
ataona manda amene anali pomwepo, m'mbali
mwa phiri, analamula kuti afukule mandawo
ndi kutulutsa mafupa kuti awatenthe paguwapo
kuti alidetse, potsatira mawu a Yehova amene
munthu wa Mulungu analoseratu za zimenezi.
17 Mfumu inafunsa kuti, "Kodi chizindikiro cha
manda chimene ndikuwaonawo ndi chayani?"

Anthu a mu mzindamo anayankha kuti, "Ndi chizindikiro cha manda a munthu wa Mulungu wochokera ku Yuda amene ananeneratu zimene inu mwalichita guwa lansembe la Beteli."

18 Mfumuyo inati, "Alekeni manda amenewo,
munthu asachotse mafupa ake." Choncho
anawasiya mafupa akewo pamodzi ndi mafupa
a mneneri wa ku Samariya uja.
19 Monga momwe Yosiya anachitira ku Beteli,
anachotsa ndi kuwononga nyumba za milungu
zonse ndi malo opembedzera mafano amene
mafumu anamanga m'mizinda ya ku Samariya
omwe anakwiyitsa Yehova. 20 Yosiya anapha

ansembe onse amene ankatumikira ku malo opembedzera mafano, anawaphera pa maguwa awo ndi kutentha mafupa awo. Kenaka iye anapita ku Yerusalemu.

21 Mfumu inalamula anthu onse kuti, “Chitani Chikondwerero cha Paska kulemekeza Yehova Mulungu wanu, motsatira zomwe zalembedwa
m’Buku la Chipangano.” 22 Paska yotere inali isanachitikepo kuyambira nthawi ya oweruza amene anatsogolera Israeli, kapenanso nthawi yonse ya mafumu a Yuda sipanachitikenso Paska
ngati imeneyo. 23 Koma m’chaka cha 18 cha Mfumu Yosiya, Paska imeneyi anachitira Yehova mu Yerusalemu.

24 Kuwonjezera apa, Yosiya anachotsa anthu a mawula, woyankhula ndi mizimu ya anthu akufa, milungu ya m’nyumba, mafano ndiponso zinthu zonse zonyansa zopezeka mu Yuda ndi Yerusalemu. Iye anachita izi pokwaniritsa lamulo lolembedwa m’buku limene Hilikiya
analipeza m’Nyumba ya Yehova. 25 Yosiyayo asanalowe ufumu, ngakhale atamwalira, panalibenso mfumu ina yofanana naye imene inatembenukira kwa Yehova monga anachitira, ndi mtima wake wonse, ndi moyo wake wonse, ndi mphamvu zake zonse, motsatira Malamulo onse a Mose.

26 Komabe Yehova sanachotse mkwiyo wake woopsa, umene anali nawo pa Yuda chifukwa cha zonse zimene anachita Manase poputa mk-
wiyo wa Mulungu. 27 Choncho Yehova anati, “Ndidzawachotsanso anthu a ku Yuda pamaso panga monga ndinachotsera anthu a ku Israeli

ndipo ndidzawukana mzinda wa Yerusalemu, mzinda umene ndinawusankha, pamodzi ndi Nyumba ino imene ndinati, ‘Dzina langa lidzakhala m’menemo.’ ”

28 Ntchito zina za Yosiya ndi zonse zimene anachita, kodi sizinalembedwe m’buku la mbiri ya mafumu a Yuda?

29 Yosiya akanali mfumu, Farao wotchedwa Neko, mfumu ya Igupto, anapita ku Mtsinje wa Yufurate kukathandiza mfumu ya ku Asiriya. Mfumu Yosiya anapita kukachita naye nkhondo, koma Neko anakumana naye ndi kumupha ku Megido.
30 Atumiki a Yosiyayo ananyamula mtembo wake mu galeta kuchokera ku Megido mpaka ku Yerusalemu ndipo anamuyika m’manda akeake. Ndipo anthu a m’dzikomo anatenga Yehowahazi mwana wa Yosiya namudzoza, ndipo iye analowa ufumu m’malo mwa abambo ake.

Yehowahazi Mfumu ya Yuda

31 Yehowahazi anakhala mfumu ali ndi 23 ndipo analamulira mu Yerusalemu miyezi itatu. Amayi ake anali Hamutali, mwana wa Yeremiya wa ku Libina.
32 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova monga momwe anachitira makolo ake.
33 Farao Neko anamuyika m’ndende ku Ribula m’dziko la Hamati kuti asalamulirenso mu Yerusalemu. Farao analamula Yuda kuti azikhoma msonkho wa siliva wolemera makilogalamu 3,400, ndiponso golide wolemera makilogalamu 34.
34 Farao Neko anayika Eliyakimu mwana wa Yosiya kuti akhale mfumu m’malo

mwa abambo ake Yosiya, ndipo anasintha dz-
ina lake kukhala Yehoyakimu. Koma iye
anatenga Yehowahazi kupita naye ku Igupto
ndipo anakafera kumeneko. 35 Yehoyakimu
anapereka kwa Farao Neko siliva ndi golide
amene anamufuna uja. Koma kuti iye apereke
zimenezi, amankhometsa msonkho m'dziko
mwakemo ndipo amalandira siliva ndi golide
kuchokera kwa anthu a m'dzikomo molingana
ndi chuma cha munthu aliyense.

Yehoyakimu Mfumu ya Yuda

36 Yehoyakimu anali wa zaka 25 pamene
anakhala mfumu ndipo analamulira mu
Yerusalemu zaka 11. Amayi ake anali Zebuda,
mwana wa Pedaya wa ku Ruma. 37 Iye anachita
zoyipa pamaso pa Yehova monga momwe
anachitira makolo ake.

24

1 Pa nthawi ya ulamuliro wa Yehoyakimu,
Nebukadinezara mfumu ya Babuloni
anadzathira nkhondo dzikolo ndipo Yehoyakimu
anakhala pansi pa ulamuliro wake zaka zitatu.
Koma kenaka anasintha maganizo ake nawukira
Nebukadinezara. 2 Yehova anatumiza magulu
a Ababuloni, Aaramu, Amowabu ndi Aamoni,
kudzathira nkhondo Yuda. Iye anawatumiza
kudzawononga Yuda molingana ndi mawu
amene Yehova ananeneratu kudzera mwa
aneneri ake. 3 Ndithu, izi zinachitikira Yuda
monga momwe Yehova analamulira n'cholinga
choti awachotse pamaso pake chifukwa cha
machimo a Manase ndi zonse zimene anachita,

4 kuphatikizapo kukhetsa magazi a anthu
osalakwa. Chifukwa iye anadzaza Yerusalemu
ndi magazi a anthu osalakwa ndipo Yehova
sanafune kumukhululukira.
5 Ntchito zina za Yehoyakimu ndi zonse zimene
anachita, kodi sizinalembedwe m'buku la mbiri
ya mafumu a Yuda? 6 Yehoyakimu anamwalira
ndipo anayikidwa m'manda pamodzi ndi
makolo ake. Ndipo Yehoyakini mwana wake
analowa ufumu m'malo mwake.
7 Mfumu ya Igupto sinatulukenso m'dziko lake
chifukwa mfumu ya Babuloni inalanda mayiko
onse kuchokera ku Mtsinje wa ku Igupto mpaka
ku Mtsinje wa Yufurate.

Yoyakini Mfumu ya Yuda

8 Yehoyakini anakhala mfumu ali ndi zaka 18
ndipo analamulira mu Yerusalemu miyezi itatu.
Amayi ake anali Nehusita mwana wa Elinatani
wa ku Yerusalemu. 9 Iye anachita zoyipa pamaso
pa Yehova monga anachitira abambo ake.
10 Nthawi imeneyo ankhondo a
Nebukadinezara mfumu ya Babuloni anabwera
ku Yerusalemu nazinga mzindawo ndi misasa
ya nkhondo 11 ndipo Nebukadinezara anafika ku
mzindawo pamene ankhondo ake anawuzinga.
12 Yehoyakini mfumu ya Yuda pamodzi ndi
amayi ake, atumiki ake, anthu ake olemekezeka
ndiponso akuluakulu onse anadzipereka kwa
mfumu ya ku Babuloni.

Mfumu ya Babuloni inagwira Yoyakini
ukapolo m'chaka chachisanu ndi chitatu cha
ufumu wake. 13 Monga ananenera Yehova,

Nebukadinezara anachotsa chuma chonse cha m'Nyumba ya Yehova ndiponso cha m'nyumba ya mfumu ndipo anatenga ziwiya zonse zagolide za ku Nyumba ya Yehova zimene Solomoni mfumu ya Israeli anapanga.
14 Anatenga anthu onse a mu Yerusalemu kupita nawo ku ukapolo. Akuluakulu onse pamodzi ndi anthu ankhondo, anthu onse aluso ndi amisiri osula onse pamodzi analipo 10,000. Osauka okha ndiye anatsala m'dzikomo.
15 Nebukadinezara anatenga Yehoyakini ngati kapolo kupita naye ku Babuloni. Mu Yerusalemu anatenganso amayi a mfumu, akazi ake, akuluakulu ake ndiponso anthu olemekezeka m'dzikomo.
16 Mfumu ya Babuloni inatumizanso ku Babuloni anthu ankhondo 70,000, anthu amphamvu ndi okonzeka kupita ku nkhondo, anthu aluso ndi amisiri osula 1,000.
17 Iye analonga ufumu Mataniya, malume wa Yoyakini m'malo mwake ndipo anasintha dzina lake kuti akhale Zedekiya.

Zedekiya Mfumu ya Yuda

18 Zedekiya anakhala mfumu ali ndi zaka 21 ndipo analamulira mu Yerusalemu zaka 11. Amayi ake anali Hamutali mwana wa Yeremiya wa ku Libina.
19 Iye anachita zoyipa pamaso pa Yehova monga anachitira Yehoyakimu.
20 Zonsezi zinachitikira Yerusalemu ndi Yuda chifukwa cha mkwiyo wa Mulungu ndipo pa mapeto pake anawachotsa pamaso pake.

Kuwononongeka kwa Yerusalemu

Ndipo Zedekiya anawukira mfumu ya Babuloni.

25

1 Choncho m'chaka chachisanu ndi chinayi
cha ulamuliro wa Zedekiya, mwezi wakhumi,
pa tsiku lakhumi la mwezi, Nebukadinezara
mfumu ya Babuloni anabwera ndi gulu lake
lonse la ankhondo, nadzathira nkhondo mzinda
wa Yerusalemu. Iye anamanga misasa kunja
kwa mzindawo ndipo anamanga mitumbira ya
nkhondo kuzungulira mzindawo. 2 Mzindawo
anawuzinga mpaka chaka cha khumi ndi chimodzi cha Mfumu Zedekiya. 3 Pa tsiku lachisanu
ndi chinayi pa mwezi wachinayi, njala inakula
kwambiri mu mzindamo kotero kuti anthu analibe chakudya. 4 Pamenepo khoma la mzindawo
linabowoledwa ndipo gulu lonse la ankhondo
linathawa usiku kudzera pa chipata cha pakati
pa makoma awiri pafupi ndi munda wa mfumu,
ngakhale kuti Ababuloni anali atazinga mzindawo. Iwo anathawira cha ku Araba, 5 koma
gulu la ankhondo la ku Babuloni linalondola
mfumu Zedekiya ndi kumupeza m'chigwa cha
ku Yeriko. Ankhondo onse anamusiya yekha
nabalalika. 6 Anagwidwa napita naye kwa
mfumu ya ku Babuloni ku Ribula, kumene
anagamula mlandu wa Zedekiyayo. 7 Iwo
anapha ana a Zedekiya iyeyo akuona. Kenaka anakolowola maso a Zedekiya namumanga ndi unyolo wamkuwa ndi kupita naye ku Babuloni.

8 Mwezi wachisanu, pa tsiku lachisanu
ndi chiwiri la mwezi, m'chaka cha 19

cha Nebukadinezara, mfumu ya Babuloni, Nebuzaradani, mkulu wa asilikali oteteza mfumu, nduna ya mfumu ya Babuloni,
anabwera ku Yerusalemu. 9 Iye anatentha
Nyumba ya Yehova, nyumba ya mfumu pamodzi ndi nyumba zonse za mu Yerusalemu. Anatentha
nyumba iliyonse yofunika. 10 Gulu lonse
la ankhondo la ku Babuloni limene linali ndi mkulu wa asilikali oteteza mfumu ija, linagumula malinga ozungulira Yerusalemu.
11 Nebuzaradani mkulu wa asilikali uja anatenga anthu amene anatsala mu mzindamo, ndi ena amene anathawira kwa mfumu ya Babuloni, pamodzi ndi ena onse kupita nawo ku ukapolo
ku Babuloni. 12 Koma mkulu wa asilikaliyo
anasiya anthu ena osauka kwambiri m'dzikomo kuti azisamalira minda ya mpesa ndi minda ina.

13 Ababuloni anaphwanya zipilala zamkuwa, maphaka ndiponso mbiya ya mkuwa zimene zinali m'Nyumba ya Yehova ndipo anatenga
mkuwawo napita nawo ku Babuloni. 14 Iwo
anatenganso miphika, mafosholo, mbaniro za nyale, mbale ndi ziwiya zonse zamkuwa zimene ankagwiritsa ntchito potumikira m'Nyumbayo.
15 Mkulu wa asilikali uja anatenganso zofukizira lubani ndi mbale zowazira magazi. Zonsezi zinali zopangidwa ndi golide wabwino kwambiri kapena siliva.

16 Mkuwa wochokera ku zipilala ziwiri zija, mbiya ija ndi maphaka aja, zimene Solomoni anapanga m'Nyumba ya Yehova, kuchuluka
kwake kunali kosawerengeka. 17 Chipilala chili-
chonse chinali chotalika mamita asanu ndi atatu.

Mutu wa mkuwa umene unali pamwamba pa chipilalacho unali mita imodzi ndi theka ndipo unakongoletsedwa ndi ukonde wa makangadza a mkuwa amene anazungulira mutuwo. Chipilala chachiwiri chinali chofanana ndi chinacho, ndipo chinali ndi ukonde.

18 Mkulu wa asilikali uja anagwira ukapolo
mkulu wa ansembe Seraya, Zefaniya wachiwiri wa mkulu wa ansembe ndi alonda atatu
apakhomo. 19 Mwa anthu amene anali mu
mzindamo, anatenga mkulu amene ankalamulira ankhondo ndiponso alangizi asanu a mfumu. Anatenganso mlembi wa mtsogoleri wa ankhondo amene ankalemba anthu ntchito ya usilikali m'dzikomo pamodzi ndi anthu ake 60
amene anali mu mzindamo. 20 Nebuzaradani
mkulu wa asilikali uja anawatenga onsewo napita nawo kwa mfumu ya Babuloni ku Ribula.
21 Ku Ribulako, m'dziko la Hamati, mfumu ya ku Babuloni inalamula kuti awakwapule ndi kuwapha.

Choncho Ayuda anatengedwa ukapolo kuwachotsa m'dziko lawo.

22 Nebukadinezara mfumu ya Babuloni
anasankha Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwana wa Safani, kukhala woyang'anira
anthu amene anatsala ku Yuda. 23 Atsogoleri
onse ankhondo ndi anthu awo atamva kuti mfumu ya Babuloni yasankha Gedaliya kukhala bwanamkubwa, anabwera kwa Gedaliya ku Mizipa. Atsogoleriwo mayina awo anali awa: Ismaeli mwana wa Netaniya, Yohanani mwana wa Kareya, Seraya mwana wa Tanihumeti wa

ku Netofa ndi Yaazaniya mwana wa Maakati,
pamodzi ndi anthu awo. 24 Gedaliya analumbira
powatsimikizira iwo ndi anthu awo. Iye anati,
"Musachite mantha ndi atsogoleri Ababuloniwa.
Khalani m'dziko muno ndipo tumikirani mfumu
ya Babuloni. Mukatero zinthu zidzakuyenderani
bwino."
25 Koma pa mwezi wachisanu ndi chiwiri, Is-
maeli mwana wa Netaniya, mwana wa Elisama,
wa banja laufumu, anabwera ndi anthu khumi
ndipo anapha Gedaliya pamodzi ndi Ayuda ndi
anthu a ku Babuloni amene anali naye limodzi
ku Mizipa. 26 Chifukwa cha zimenezi, anthu
onse kuyambira wamng'ono mpaka wamkulu,
pamodzi ndi atsogoleri a ankhondo anathawira
ku Igupto chifukwa choopa Ababuloni.

Kumasulidwa kwa Yehoyakini

27 Pa chaka cha 37 cha ukapolo wa Yehoyakini
mfumu ya Yuda, chaka chimene Evili-Merodaki
anakhala mfumu ya Babuloni, anamasula Yehoy-
akini m'ndende pa mwezi wa 12 pa tsiku la
27. 28 Anamukomera mtima namukweza ku-
pambana mafumu ena onse amene anali naye
ku Babuloni. 29 Choncho Yoyakini anavula
zovala zake za ku ndende, ndipo ankadya ndi
mfumu masiku onse a moyo wake. 30 Mfumu
inkamupatsa Yehoyakini chakudya tsiku lililonse
pa moyo wake wonse.

Biblica® Tsekulani Mawu a Mulungu mu Chichewa Chalero

Chichewa: Biblica® Tsekulani Mawu a Mulungu mu Chichewa Chalero (Bible) of Malawi

copyright © 2016 Biblica, Inc.

Language: Chichewa

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open God's Word in Contemporary Chichewa™
Copyright © 2002, 2016 by Biblica, Inc.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Used with permission. All rights reserved worldwide.
All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).
You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially
Under the following conditions:
Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available for free at www.biblica.com and open.bible" Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

f540eb34-4377-5601-9dcf-0a053d172faa